

ŠTEV. 8-9

AVGUST-SEPTEMBER 1980

LETO IV.

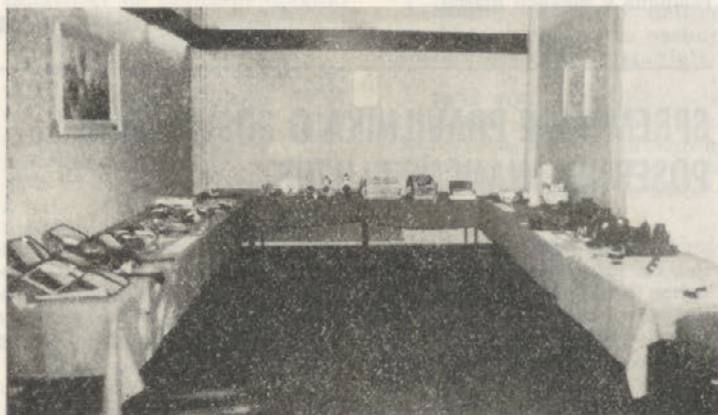
32 let delovne organizacije 30 let samoupravljanja

Letos 1. septembra ob prazniku DO smo se dotaknili tudi 30-letnice samoupravljanja. Pripravili smo lep kulturni program, v katerem je nastopil moški pevski zbor PD AS Markovci s svojim bogatim pevskim repertuarjem. O delu in uspehih delovne organizacije je govoril predsednik DS DO tov. Ferčič. V kratkih obrisih je nakazal probleme, s katerimi se srečujemo v DO. Na proslavi so bile podeljene tudi jubilejne nagrade za 30, 20 ali 10 let skupne delovne dobe. Tov. Murko je nato orisal potek športnih tekmovanj, ki so bile izvedene v počastitev tovarniškega praznika. Zatem so bile vodjem ekip predani pokali za dosežene uspehe na tekmovanjih.

Krona proslave pa je bila, skrbno pripravljena razstava proizvodov, ki so bili osvojeni od združitve do danes. Videli smo lahko, da smo bili pridni, saj smo osvojili veliko tehnično zapletenih proizvodov.

Naši delavci so si z zanimanjem ogledali osvojene proizvode po združitvi

Pogled na razstavi prostor eksponatov »nove« proizvodnje

Tovarniški praznik je bil obeležen tudi z lepo domačo pesmijo moškega pevskega zbora iz Markovec

Podelitev nagrade in čestitke ob jubileju

PONOVI REFERENDUM

O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽITVI V DELOVNO ORGANIZACIJO IN STATUTA DELOVNE ORGANIZACIJE

V mesecu marcu letošnjega leta je bil izveden referendum, na katerem so delavci temeljnih organizacij glasovali o predlogu sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo ter statuta delovne organizacije (o statutu so glasovali tudi delavci DSSS).

Razprava o predlogu sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v DO in statuta DO je bila organizirana že v mesecu decembru preteklega leta. Spremembe so se nanašale na združevanje sredstev in na formiranje petčlanskega kolegijskega poslovnega organa. Odločanje na referendumu v mesecu decembru ni bilo izvedeno zaradi vsebine pripomb, ki so jih na predlog podale temeljne organizacije in delovna skupnost. Temeljne organizacije so namreč v glavnem zavrnile predlog o združevanju sredstev in o formiranju KPO (kolegijskega poslovnega organa) in predlagale KPO, ki naj bi štel največ predsednika in dva člana in bi se nekatere funkcije v novi obliki poslovnega organa DO združile.

Strokovna komisija, ki jo je imenoval poslovni odbor DO na 30. redni seji dne 13. 1. 1980, je v mesecu januarju pregledala celotno besedilo samoupravnega sporazuma o združitvi v DO ter vse pripombe, ki so bile podane na prvotni predlog sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v DO s podobno obrazložitvijo, zakaj je sprememba ali dopolnitev potrebna ter katere pripombe je upoštevala in katerih ne. Komisija je s svojim predlogom sledila pripombam, ki so jih na prvotni predlog v javni razpravi podali delavci večine TOZD in DSSS, in je v novem predlogu nekatere funkcije v novi obliki poslovnega organa DO združila tako, da bi KPO sestavljali predsednik in dva člana.

Na podlagi obrazloženega predloga sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v DO je pravna služba izdelala novi in usklajeni predlog sprememb in dopolnitev statuta delovne organizacije. Oba predloga je delavski svet delovne organizacije v drugi polovici meseca februarja posredoval v javno razpravo delavcem.

Po končani javni razpravi je delavski svet delovne organizacije na 4. redni seji dne 18. 3. 1980 določil dokončen predlog sprememb in dopolnitev obeh samoupravnih splošnih aktov in ga dal v potrditev delavcem na referendumu, ki je bil dne 20. 3. 1980. Dokončni predlog sprememb in dopolnitev je bil določen v tem smislu, da so bile kot dokončen predlog potrjene vse predlagane spremembe in dopolnitve, razen, da se organizira sektor za avtomatsko obdelavo podatkov in uvede KPO.

Po dokončnem predlogu, o katerem so delavci glasovali na referendumu, se torej ne organizira sektor AOP, temveč ostane avtomatska obdelava podatkov še naprej v sklopu sektorja za plan, analize in AOP. Ne uvede se tudi kolegijski poslovodni organ, temveč ohrani delovna organizacija še naprej individualni poslovodni organ.

Kot dokončni predlog sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v DO je delavski svet DO potrdil še naslednje spremembe in dopolnitve:

V 19. členu se doda 2. odstavek, ki glasi:

»Temeljne organizacije so sporazumne, da bodo koristile proste kapacitete drugih temeljnih organizacij v okviru delovne organizacije in bodo le storitve, ki jih zaradi prezahtevnosti ali prezasedenosti kapacitet temeljne organizacije ne morejo opraviti, dale v izdelavo izven delovne organizacije.«

V 46. členu se spremeni 9. točka in glasi:

9. Vzdrževanje naprav in energetika

V istem čenu se doda 18. točka, ki glasi:

18. Transport.

Besedilo 47. člena se spremeni in glasi:

»Za opravljanje del iz prejšnjega člena, razen del pod točkami 7, 8, 9, 10, 17 in 18, ki so skupnega pomena, se oblikujejo delovna skupnost skupnih služb. Dela pod točkami 7, 8, 17 in 18 opravlja TOZD Komerciala, dela pod točko 10 opravlja TOZD Orodjarna, dela pod točko 9 pa opravlja TOZD Vzdrževanje.«

Dokončen predlog sprememb in dopolnitev na referendumu dne 20. 3. 1980 ni bil potrjen. Izid referenduma je bil namreč negativen, saj za predlog ni glasovala potrebna večina delavcev v temeljnih organizacijah KOVINSKA OBDELAVA in AVTOOPREMA PTUJ—TAP.

O vzrokih za negativen izid glasovanja v omenjenih temeljnih organizacijah na tem mestu ne bi razpravljala, vsekakor pa nosijo precejšen del krivde za neuspeh referenduma vodstva obeh temeljnih organizacij in družbenopolitične organizacije, kateri očitno pri informiranju delavcev niso odigrali svoje vloge.

Opozorila bi pa na nekaj drugega:

Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna.

V skladu z določili republiškega zakona o referendumu in o drugih oblikah osebnega izjavljanja delavski svet temeljne organizacije oziroma druge organizacije združenega dela ne more sprejeti nobenega sklepa, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma, in tudi ne ponoviti referenduma o istem predlogu šest mesecev po izvedbi referenduma, če gre za statusna vprašanja oziroma tri mesece po izvedbi referenduma, če gre za druga vprašanja.

V primeru sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v DO in statuta DO gre za statusna vprašanja in torej velja šestmesečni rok, ki je potekel 20. septembra. Od tega dneva dalje je možno izvesti ponovitev referenduma o predlogu, o katerem so odločali delavci na referendumu dne 20. 3. 1980.

V tej zvezi bi še navedla, da so družbenopolitične organizacije delovne organizacije že v mesecu juniju ugotovile, da je situacija glede ponovitve referenduma ugodna in so predlagale delavskemu svetu DO, da začne s postopkom javne razprave o spremembah samoupravnega sporazuma o združitvi v DO in statuta DO AGIS. Delavski svet doslej o ponovitvi referenduma še ni razpravljal, bo pa o tem sklepal na eni od prihodnjih sej.

Ob ponovnem odločanju na referendumu se moramo vsi skupaj in vsak zase zavedati ne samo pravic, temveč predvsem dolžnosti, ki jih imamo kot samoupravljalci. Ena od pomembnih pravic in dolžnosti delavcev je vsekakor ta, da so informirani in se informirajo o vseh vprašanih, pomembnih za odločanje delavcev in uveljavljanje samoupravne delavske kontrole. Za pravočasno in objektivno obveščanje delavcev so v smislu določb statutov TOZD in DSSS odgovorni predvsem direktorji TOZD in vodja DSSS, predsedniki zborov delavcev, predsedniki delavskih svetov in družbenopolitične organizacije. Dolžnost vseh delavcev pa je, da sodelujejo na sejah informativnih skupin, zborov delavcev in ob zavzemanju stališč, smernic in mnenj za delo delegatov ter da se seznanijo s pisnim gradivom, ki jim je na razpolago. V kolikor se bomo vsi zavedali in pridrževali navedenih dolžnosti glede informiranja in imeli pred očmi tudi dejstvo, da ponovljeni referendum pomeni veliko dodatnega dela strokovnih delavcev in nepotrebnih finančnih stroškov, verjetno ne bo več prihajalo do situacij, kakršna je bila po izvedbi referenduma v mesecu marcu.

Danica VINDIŠ

SPREMEMBE PRAVILNIKA O POSLOVANJU POSEBNE FINANČNE SLUŽBE

Finančni odbor je pri svojem delovanju že precej časa ugotavljal, da je potrebno spremeniti določila pravilnika o poslovanju posebne finančne službe, kar se tiče poslovanja z likvidnostnimi krediti. Glede na to, da je bil ta pravilnik sprejet dne 15. 9. 1976, pa je bilo potrebno v njem spremeniti tudi nekatera določila, ker se je spremenila organizacija delovne organizacije.

Spremembe pravilnika so naslednje:

1. Spremeni se določba glede likvidnostnih kreditov, ki jih med temeljnimi organizacijami znotraj delovne organizacije vpostavlja posebna finančna služba. Likvidnostni krediti so se do sedaj odobraval brez plačila obresti, v sedanjem predlogu sprememb pa se predlaga, da se za likvidnostne kredite obračunavajo obresti po stopnji, ki velja za take kredite pri banki. Obresti se obračunavajo od dneva koriščenja.

Predlagana sprememba je ekonomskega pomena, ker se je dogajalo, da so bila sredstva posameznih temeljnih organizacij več časa vezana kot likvidnostni kredit in za ta sredstva te TOZD niso dobile nobenih obresti.

Navedena materija je določena v 16. členu pravilnika o poslovanju posebne finančne službe.

2. Nadaljnje spremembe v tem pravilniku so organizacijskega pomena, in sicer gre za spremembe v 8., 9., 36. in 39. členu, ko je bilo potrebno spremeniti oziroma uskladiti z dejanskim stanjem spremembe iz delovne skupnosti komerciala v temeljno organizacijo Komerciala.

Navedene spremembe je obravnaval delavski svet delovne organizacije na 12. redni seji, dne 13. 8. 1980 in je dal tak predlog v petnajstdnevno razpravo. Razprava je trajala od 15. do 30. 8. 1980. V času trajanja razprave ni bila podana nobena pripomba. Delavski svet delovne organizacije bo o dokončnem predlogu oziroma sprejemu sprememb tega pravilnika odločal na prvi redni seji.

Pravna služba

Le s trdim in poštenim delom bomo premagali sedanje težave

Še samo dva dobra meseca nas ločita do izteka leta, v katerem smo morali brez oklevanj in omahovanj sprejeti boj z ekonomsko stabilizacijo. Leta, ki je brez dvoma prineslo tudi vrsto sprememb v načinu in vsebini našega življenja, dela in obnašanja. Skupno smo trošili čez ograje lastnih sredstev, se zadolževali in se vedno hitreje potiskali v slepo ulico, vsedotlej dokler tudi nismo prišli do njenega konca. Tu smo se ustavili, in ostali brez sile vstrajnosti, kajti začutili smo tisto, o čemer smo prej samo govorili. Končno smo ugotovili, da preveč hitimo po napačnih poteh in da to niso smeri razvoja, smeri trdne in sigurne prihodnosti. Ta ugotovitev pa nam je dala tudi vedeti, da je pred nami neizprosni boj z ekonomsko stabilizacijo, z vsem kar hromi in maje temelje naše gospodarske politike. Ta začarani krog kopičenja gospodarskih težav pa je prav tako zajel tudi nas v Agisu, kar pomeni, da je tudi naša naloga, se z vso resnostjo lotiti te najširše družbene naravnosti družbeno-ekonomskega razvoja za prihodnje srednjeročno obdobje.

Ali smo v Agisu ubrali pravilne in dovolj zanesljive poti, je vprašanje, na katero ni moč odgovoriti v tem trenutku. Zapišemo lahko le to, da moramo delati drugače kot doslej in ustvarjati več ter trošiti manj.

O nekaterih odprtih vprašanih trenutnega stanja ter našega mesta v prihodnosti, je stekel tudi razgovor z direktorjem naše DO, Martinom Učakarjem.

1. Kakšna je vaša ocena poslovanja naše delovne organizacije in s kakšnimi težavami se srečujemo?

Na poslovanje vsake organizacije združenega dela vplivajo zunanji in notranji dejavniki. Med zunanje bi lahko šteli predvsem: način in učinkovitost organiziranja poslovnih odnosov v družbi, ustreznost in učinkovitost ukrepov tekoče gospodarske politike, splošna družbena produktivnost itd. Prav gotovo, predvsem v zadnjem času, ti dejavniki ne delujejo ugodno na poslovanje organizacij združenega dela.

Vendar se moramo zavedati, da imamo mnogo večje možnosti za izboljšanje naše delovne organizacije, z obvladovanjem notranjih dejavnikov. Ti pa so predvsem: učinkovita organizacija dela, produktivnost, kvaliteta naših izdelkov in storitev, rentabilno vlaganje v nove proizvodne kapacitete, kvalitetni odnosi z našimi dobavitelji, kupci itd. Ustrezno obvladovanje teh dejavnikov z učinkovitimi organizacijskimi in tehnično-tehnološkimi prijemi, predvsem pa s strokovnim in discipliniranim izvajanjem delovnih nalog, lahko naše poslovanje bistveno izboljša.

Stanje na tem področju najbolje ilustrira dejstvo, da je dohodek delavca v DO AGIS od 40 % do 50 % nižji, kot v sorodnih delovnih organizacijah. Ob tem pa se nam zaradi razmeroma visokih cen naših izdelkov zmanjšuje konkurenčna sposobnost. Zato je naša edina rešitev v hitrih in učinkovitih ukrepih, s katerimi bomo izboljšali organizacijo dela in poslovanja, produktivnost, kvaliteto naših proizvodov, točnost dobav, delovno in tehnološko disciplino itd.

2. Kaj bi lahko dejali o naši likvidnosti in kateri problemi jo spremljajo?

V večjem delu je težka likvidnostna situacija posledica

neučinkovitega poslovanja znotraj DO AGIS. Zaloge nam naraščajo hitreje kot prihodek. Zaradi tega z velikimi težavami poravnavamo naše obveznosti do dobaviteljev in bank. Osebnih dohodkov lahko izplačujemo samo s pomočjo dragih kratkoročnih kreditov. Samo z že naštetimi ukrepi, ki bodo poleg ostalega omogočili tudi večjo akumulativnost, se bomo lahko otresli prevelike zadolženosti in odvisnosti od poslovnih bank.

3. Kako ocenjujete delitev dohodka in sredstev za osebne dohodke? (trenutno stanje!)

V prvi vrsti ocenjujem, da je dohodek gospodarstva preobremenjen zaradi pretirane splošne in skupne porabe, ki ni v skladu z našimi možnostmi.

Posebej za DO AGIS pa mislim, da kriteriji dohodka in čistega dohodka ne ustrezajo. Bolj kot doslej bomo morali v naš sistem delitve vgraditi načelo, da so lahko samo rezultati dela realna osnova za vse oblike porabe. Zato bomo morali ustrezno urediti dohodkovne odnose med TOZD ter med TOZD in DSSS. Temu bomo morali podrediti tudi sistem delitve osebnih dohodkov. Samoupravni organi, so v zvezi s tem, že sprejeli ustrezne sklepe, izvršilni organi in strokovne službe pa že izvajajo opredeljene naloge. Do začetka prihodnjega leta morajo biti ustrezne rešitve pripravljene in samoupravno sprejete.

Bolj od samega sistema delitve pa me skrbi dejstvo, da za delitev premalo ustvarimo. Ob 30 in več odstotkov nižji povprečnimi osebnimi dohodki, kot jih imajo delavci v sorodnih OZD, nam mora biti nezadovoljstvo naših delavcev več kot razumljivo. Obenem pa mora biti nezadovoljstvo resen opomin vsem poslovnim in strokovnim delavcem.

Poleg nujne reorganizacije poslovanja moramo hitro reorganizirati svoje delo in obnašanje. Neodgovornim, malomarnim in nesposobnim delavcem pa bomo končno morali priporočiti, naj poskusijo »združiti« takšno svoje delo v kakšni drugi OZD.

Pri vseh ukrepih, ki naj izboljšajo naš gospodarski položaj, pa računam na polno in učinkovito podporo družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov.

4. Kaj nam lahko poveste o investiranju v modernizacijo proizvodnje?

Spričo splošne gospodarske situacije in še predvsem naše situacije v DO AGIS, bodo morale biti vse nove investicije skrbno pretehtane in učinkovite. Povsem se investicijam ne bomo mogli odreči. Na eni strani moramo zagotavljati nenehno tehnično-tehnološki napredek, na drugi strani pa moramo poleg optimalnega dviga produktivnosti na obstoječih sredstvih za proizvodnjo še najmanj za 20 % povečati obseg proizvodnje, prihodek in redni dohodek. Le tako bomo lahko opravičili sedanje število režijskih delavcev.

5. Tudi organizacija in samoupravljanje sta neločljivi komponenti dobrih odnosov in gospodarjenja. Kako je s tem pri nas?

O organizaciji dela je bilo že govora. Mislim, da moramo poenostaviti tudi postopke samoupravnega odločanja. To seveda ne sme pomeniti omejevanja samoupravnih pravic v združenem delu. Pomenilo bo samo odpravo nepotrebne in včasih celo nezakonitega podvajanja odločanja, boljšo organizacijo dela na pripravah potrebnih osnov za odločanje, natančnejšo opredelitev pristojnosti, natančnejše planiranje itd.

6. Razvoj vsake delovne organizacije zahteva tudi nove moči. Ker tudi mi temu sledimo, je morda zanimivo slišati, nekaj misli o kadrovske politiki in izobraževanju!

Bolj kot doslej se bomo morali držati načel kadrovske politike, za katere smo se dogovorili. Strnili bi jih lahko v preprosto in vsem znan rek: »Pravega človeka na pravo mesto«. Ob tem pa naj opozorim na zelo zanemarjeno nenehno dopolnilno usposabljanje strokovnih delavcev. Le tako je možno držati korak s hitrim razvojem znanosti in tehnike. Poleg aktivnega vključevanja v celotni sistem usmerjenega izobraževanja bomo morali planiranju in izvajanju dopolnilnega usposabljanja posvetiti izredno pozornost.

7. Vemo, da nam tudi dobra kakovost naših proizvodov in dela nasploh daje velik ugled in odpira ugodne razmere na trgu, ne samo doma tudi v tujini. Smo tu dovolj dobri in če ne, kje so vzroki?

Še približno nismo dovolj dobri. Seveda, je veliko lažje popustiti pri kvaliteti proizvodov kot zagotoviti kvalitetno delo. Res je, da moramo mnogokrat predelovati nekvalitetne surovine. Vendar so za dvig kvalitete ravni naših proizvodov, storitev in poslovanja nasploh še velike notranje možnosti, ki jih z načrtovanimi ukrepi moramo izkoristiti. Znak AGIS bo moral poleg zaščitnega znaka firme pomeniti tudi znak kvalitete. Proizvod, ki skupno dogovorjenim kriterijem kvalitete ne bo ustrezal, se v bodočnosti pod znakom AGIS ne bo smel prodajati. Vseeno pa mora biti, ali je proizvod namenjen domačemu ali tujemu trgu.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Samo s trdim delom bomo premagali težave

(Nadaljevanje s 3. strani)

8. Brez dvoma, da za v bodoče tudi razmišljamo o razvojno-tehnoloških naporih. Ali imamo že tudi kake konkretne načrte?

Razmišljamo in načrtujemo! Na eni strani moramo združiti strokovne sile za iskanje najboljših tehnoloških rešitev. Na drugi strani pa se moramo pri investiranju usmeriti v najmodernejše tehnologije in proizvodna sredstva. Dolgoročna smer razvoja programa proizvodnje pa še ni dogovorjena. V srednjeročnem planu razvoja (1981—1986) ne predvidevamo programskih preusmeritev razen v gumarstvu, kjer si prizadevamo, da bi od »SAVE« Kranj prevzeli proizvodnjo zračnic.

9. Z razvojem delovne organizacije se mora razvijati tudi varstvo pri delu kot pomemben člen proizvodnje in socialne varnosti delovnih ljudi. Razvijamo to področje dovolj hitro in kakovostno?

Ne razvijamo. Žal je še vedno med člani kollektiva premalo razvit občutek, da je varno delo nujnost. Mnogokrat raje razpravljamo o povečanju osebnega dohodka zaradi slabših pogojev dela kot pa o tem, kako bi pogoje izboljšali. Kot da je možno določeno zdravje ali celo življenje plačati s kakšnim »pol razredom«. V prihodnjem letu moramo na tem področju z ustreznimi ukrepi odpraviti osnovne vzroke nevarnega dela, v skladu s predpisi in našim znanjem. Potem pa bo morala služba varstva pri delu brezkompromisno prepovedati vsako nevarno delo, ob zaostritvi odgovornosti.

10. Družbeni standard naših delavcev je bil zadnji čas, nekaj več kot v preteklosti, deležen pozornosti. Ali po vaše samoupravni organi in družbenopolitične organizacije dovolj odgovorno opravljajo te dolžnosti?

V okviru relativno skromnega dohodka, da. Vendar pa poleg zagotovljenega toplega obroka, skromnih počitniških zmogljivosti in vedno prepočasne reševanja stanovanjskih vprašanj, uvrščam v družbeni standard tudi prijetno delovno okolje, urejene garderobe in sanitarije, dobre možnosti za zadovoljevanje izobraževalnih, kulturnih, športno-rekreacijskih potreb itd. Torej stvari, ki zahtevajo poleg denarja še veliko znanja, dobre volje in pridnosti za vzdrževanje tega, kar že imamo in za nadaljnje izboljšanje.

11. Zavedati se moramo, da je naša prihodnost tem zanesljivejša, čim trdneje in dolgoročneje smo povezani z našimi dobavitelji in uporabniki naših proizvodov, in čim bolj usklajeno planiramo svoj razvoj v okviru kovinske prede-

lovalne industrije Slovenije in Jugoslavije.

Kakšno je vaše mnenje o poslovnem in dohodkovnem povečanju Agisa?

Trenutna situacija je naslednja: Ko se pogovarjamo z dobavitelji, se redno srečujemo z zahtevami po vlaganjih v njihov razvoj, s čemer bi si lahko zagotovili šele tekoče dobave. Ker nam ob skromni akumulaciji manjka denarja za lasten razvoj, je seveda takšno dogovarjanje še težavnejše. Ko pa se pogovarjamo z našimi kupci ugotavljamo, da so v podobni situaciji kot mi, s tem, da je njihova odvisnost od naše proizvodnje manjša kot naša od proizvajalcev surovin. Zato je dohodkovno povezovanje po »vertikali« izredno težko. Sicer pa sodelujemo in usklajujemo svoj razvoj znotraj plansko — poslovne skupnosti avtomobilske industrije Slovenije. Potrebno pa bi bilo oživiti razprave o povezovanju AGIS-a v kakšno sestavljeno organizacijo združenega dela in v še kakšno zanimivo poslovno skupnost.

12. Kaj nam lahko poveste o medsebojnih odnosih TOZD?

Ena najpomembnejših nalog bližnje prihodnosti je ponovna integracija TOZD v DO AGIS. Žal so se TOZD čedalje bolj razvijale kot »samostojne DO« znotraj DO AGIS. Tako smo pričali mnogih rešitev, ki so negospodarne in strokovno nerazumne. Skupna učinkovitost DO AGIS pa se zelo zmanjšuje. Zato bomo morali vskladiti vlogo in položaj TOZD v DO AGIS z načeli in določili zakona o združenem delu, ob upoštevanju dejstva, da bodo morale nove rešitve zagotoviti večjo gospodarnost in učinkovitost poslovanja. Rešitve se že pripravljajo. Uveljavljati pa naj bi jih pričeli že po novem letu.

13. Vemo, da trenutno stanje ni zavidljivo ali se nam v bodoče obetajo boljši časi in kaj sporočate delavcem?

Boljše čase si lahko obetamo samo v primeru, če bomo vsi skupaj pripravljani trdo in strokovno ustrezno delati. Vsak od nas lahko pomaga premagovati in premagati težave, ki nas pestijo. Objektivno pa situacija sama po sebi ni tako slaba, da bi morali ostati pod vtisom številke tega vprašanja. Posebej pa moram omeniti, da bo moral v tem trenutku nositi levji delež izvajanja predvidenih ukrepov strokovni kader in se pred svojim kolektivom in širšo družbeno skupnostjo ponovno dokazati. Ne glede na vse pa moram zatrditi, da po dobrih dveh mesecih dela v DO AGIS nisem nič manjši optimist kot takrat, ko sem se odločil za povratek. S trdim in poštenim skupnim delom lahko uspemo in od nas bo v največji meri odvisna takšna ali drugačna bodočnost.

Kontrola zavornih agregatov v TOZD Avtooprema, oddelek GRAU

Spremenljivi delovni čas

O spremenljivem delovnem času smo v našem glasilu že pisali. Takrat smo predstavili oblike SDC, ki jih je razvila praksa, nekaj pa je bilo rečeno tudi o prednostih in slabostih.

Ker je skrb za boljše izkoriščanje delovnega časa prisotna tudi v naši DO je delavski svet DO na redni seji dne 30. 4. 1980 imenoval komisijo z nalogo, da ugotovi možnosti za prehod na spremenljivi delovni čas.

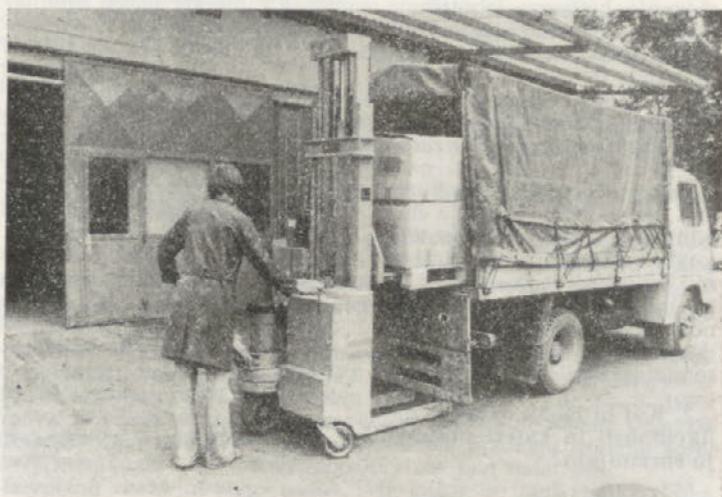
Komisija je ugotovila, da je glede na stopnjo organiziranosti v naši DO vsekakor mogoče uvesti določene oblike spremenljivega delovnega časa. Da bi se pa lahko odločili za tisto obliko, ki bo v največji meri zadovoljila naša pričakovanja je nujno sodelovanje slehernega člana našega kolektiva. V ta namen je komisija že pripravila in posredovala v ožjo

razpravo gradivo pod naslovom TEZE ZA RAZPRAVO O SPREMENLJIVEM DELOVNEM ČASU, ki obsega:

- oblike spremenljivega delovnega časa,
- prednosti in slabosti SDC,
- argumenti za uvedbo SDC v AGIS,
- organizacija SDC v AGIS,
- delovni dan v SDC,
- omejitve pri SDC,
- tehnična izvedba SDC.

Na osnovi podanih tez in ob upoštevanju dosedanjih pripomb in predlogov, bo sestavljen osnutek PRAVILNIKA O SPREMENLJIVEM DELOVNEM ČASU V DO AGIS. Pravilnik, bo skupno z navedbo argumentov za uvedbo SDC v naši DO, posredovan v javno razpravo predvidoma že v oktobru.

Komisija za SDC

Tudi informacije so družbena lastnina - ali se tega zavedamo?

Vemo in zavedamo se v uredništvu našega časopisa, da vsakršna vsebinska dopolnitev našega glasila terja tudi dodatne napore in obremenitve za nas vse, ki smo odgovorni za posredovanje informacij. Ne bi pa nobeno sporočilo, ki ima tudi svojo uporabno vrednost, smelo doživeti toliko nesoglasij in odmikanj, če bi se vsi v popolnosti zavedali svojih nalog, ki nam jih nalaga naš samoupravni in politični sistem. Še vedno se preveč privatno lastništvo vedemo do informacij in nikakor ne moremo dojeti, da so tudi informacije družbena lastnina in osnova naši ureditvi, s katero smo dosegli že toliko uspehov in razvoja, da ni nobenega dvoma o pravilnosti te poti. Vendar na njej prav tu premnogokrat šepamo, z mislijo in prepričanjem, da s tem dosegamo »individualni sloves« pri opravljanju del in nalog.

In da ne bo zapisano izvenlo preveč odmišljeno, povejmo za kaj gre.

Ze v prvih mesecih tega leta smo na predlog nekaterih TOZD uvedli stalno rubriko z vsebino sprotnega prikazovanja težav v proizvodnji. Ta predlog pa je bil osvojen v našem uredništvu tudi iz vzroka, ker nas je spremljalo prepričanje, da je prav in nujno redno in sprotno seznanjati naše delavce o vseh motnjah v njihovi TOZD. Tako bi se lahko tudi pravočasno in dovolj kvalificirano vključili v odpravljanje težav in problemov.

Toda vsi ne mislijo tako. In med temi je tudi nekaj takih, ki za to prejemajo tudi osebni dohodek in jim v opisu del in nalog dovolj jasno piše, da so dolžni obveščati kolektiv o vsem bistvenem in koristnem za uresničevanje njegovih samoupravnih interesov. To pa je obenem tudi opozorilo na to, da bodo v teh TOZD v prihodnje morali narediti neprimerno več za seznanjanje delavcev in da bodo le morali dokončno razumeti, da s podjetniškim obnašanjem ne bo šlo več naprej.

Tokrat objavljamo nekaj zastarelih sporočil, ki so zaradi čakanja na njih tudi podaljšala čas izdaje našega glasila. Torej gre tudi za neaktualen pregled dogodkov, ki so morda že mimo. Manjkata pa sporočila dveh proizvodnih TOZD in sicer TOZD Gumarne, kjer so pripravili pregled gibanj in aktivnosti s področja gradnje novih prostorov in preselitve proizvodnje, ter sporočilo TOZD Servisi, kjer pa izgleda, da odgovorni obveščanju ne dajejo težine in vrednosti kot bi morali.

TOZD VELIKA OPREMA

Delavci TOZD VELIKA OPREMA smo realizirali postavljeni plan v mesecu avgustu 1980 v višini 98,70 %. Plan prodaje na domačem trgu smo dosegli 94,60 %, plan prodaje v izvozu pa 105,40 %.

Vzroki za nedoseganje postavljenega plana so naslednji:

1. večje število delavcev na rednem letnem dopustu,
2. bolniški izostanki in izredni dopusti,
3. trije delavci so prekinili delovno razmerje,
4. uvoz je bil z zakonskimi restrikcijami ustavljen,

5. pomanjkanje kooperacijske robe,

6. pomanjkanje osnovnih materialov.

Od skupno 63 proizvodnih delavcev, ki bi opravili 10.836 ur je bilo na rednem dopustu 9 delavcev skoraj skozi ves mesec. Izpad 1528 ur zaradi rednih letnih dopustov pa predstavlja pri skupno 63 delavcev v proizvodnji ozko grlo, ki ga ni mogoče zapolniti.

Zraven bolniških izostankov, ki jih je bilo za 468 ur je bilo tudi izrednih dopustov, plačanih in neplačanih za 240 ur ali skupaj 708 ur. Tudi ta večji izpad ur obstoječi delavci niso mogli pokriti.

V mesecu avgustu so trije delavci iz neposredne proizvodnje prekinili delovno razmerje.

Tov. BEDRAČ Franc je odšel v TOZD TAP.

Tov. MARINIČ Branko suspendiran zaradi večjih prekrškov delovnih dolžnosti.

Tov. BRACKO Milan samovoljno zapustil delovno organizacijo.

Zaradi uvoznih restrikcij smo v mesecu avgustu dobili iz uvoza samo en zaključek. S tem smo izdelali 900 kom sedežev. Planiranih je bilo 1680 kom sedežev. Razlika je ostala nedokončana zaradi neizdobeve regulatorja naslona 940 za avtobusni sedež. Tudi nadalj-

nja montaža ostalih sedežev je bila nemogoča zaradi neizdobeve naslednjih zaključkov iz uvoza.

Za nekaj sedežev nam je manjkala kooperacijska roba. Nedokončanih je ostalo 300 kom sedežev zaradi neizdobeve pokrova 945000-03, ki ga izdeluje IPLAS KOPER.

Dobavitelj je imel orodje v popravilu in ni mogel dobaviti delov. Nadalje se že več mesecev pojavlja problem struženja, vrtenja in rezanja navojev na prirobnicah za odvod in merilec goriva.

Prirobnice se izdelujejo pri kooperantu tov. Horvat Slavku, ki jih dobavlja nepravčasno in nekvalitetne.

Pomanjkanje osnovnih materialov je kontinuirano enako. Najbolj problematična je neizdoba pločevine 1 in 1,5 mm. Nadalje cevi $\phi 26 \times 1,5$.

V mesecu avgustu smo naredili tudi 145 nadur. S temi nadurami smo v glavnem pokrili izpad amortizerjev za sedeže, ki so prispeli v zadnjem tednu. Tako smo v zadnjem tednu dokončali 640 kom sedežev, ki so čakali samo na amortizerje, ki jih dobivamo iz konsignacijskega skladišča ter je za njihov dvig potrebna vsa uvozna dokumentacija.

Peter BELA

TOZD AVTOOPREMA

Finalizacija proizvodnje je potekala še posebej z ozirom na dejstvo, da je avgust še dopustniški mesec, sorazmerno ugodno. Založenost z domačimi polizdelki, deli iz kooperacije in uvoza je bila zadovoljljiva. Posledica tega je bila tudi sorazmerno ugodna realizacija

na domačem (2,68 milijarde ali 105,8 %), kot na tujem (312 milijonov) trgu.

V avgustu, zaradi pomanjkanja repro-materialov ni bilo mogoče pripravljati polizdelkov na osnovi Al zlitin, Zl zlitin in cele vrste surovin s področja črne metalurgije (pločevina, cevi, paličasti materiali). Negativen odraz bodo omenjena dejstva imela pri finalizaciji proizvodnje v mesecu septembru. V bodoče pričakujemo maksimalno angažiranost TOZD KOMERCIALA pri oskrbi surovin.

PROIZVODNA PROBLEMATIKA TOZD PM

TOZD PM v mesecu avgustu ni dosegla planirane proizvodnje zaradi velikih proizvodnih problemov, ki so nas spremljali tekom celega meseca. Izdelanih je bilo le 1228 kom tahografov in 109.450 kom registriranih trakov, kar je le cca 80 % planiranih količin.

V tem mesecu je primanjkovalo predvsem urnih mehanizmov, ki nam jih naš kooperant ISKRA TOZD Mehanizmi ni dobavila pravočasno v potrebni količini. Vzrok za ta izpad je bil delno kolektivni letni dopust tega kolektiva,

TOZD PRECIZNA MEHANIKA

delno pa pomanjkanje repro-materiala iz uvoza, ki se v urni mehanizem vgrajuje. Od delov iz kooperacije nam je primanjkovalo še drsnih sklopov in čelnih obrobočev, medtem ko v proizvodnji nismo pravočasno izdelali magacina traku, predvsem zaradi neustrezno popravljene rezkalne priprave v TOZD-u Orodjarna.

Na nižjo proizvodnjo registriranih trakov pa je vplival velik delež odsotnosti delavcev zaradi rednih letnih dopustov in bolniškega staleža.

Prodajni plan v tem mesecu je bil dosežen z 108 % predvsem zaradi neprodanih tahografov v mesecu juliju, ki jih je TOZD Komerciala plasirala na tržišče v tem mesecu.

Edvard VINDIS

PROIZVODNA PROBLEMATIKA TOZD KOVINSKA OBDELAVA

TOZD Kovinska obdelava je v tretjem kvartalu dosegla manjši plan kot je bil postavljen. V prvih dveh mesecih zaostaja za cca 3 %. V mesecu septembru smo upali, da bomo ta izpad nadoknadili. Po grobih ocenah bomo planirano proizvodnjo meseca septembra verjetno res dosegli, vprašanje pa je, če bomo uspeli nadoknaditi izpadli prihodek prejšnjih dveh mesecev. Čeravno imamo v tretjem kvartalu najvišje zastavljeni planski načrt je kljub temu zaskrbljujoče, saj vemo, da se v teh mesecih običajno izvede korigiranje cen naših proizvodov. To pa po-

meni, da smo v teh mesecih fizično napravili manj. Vzrok temu je različen:

— Za proizvodnjo naše TOZD je še vedno bistven uvoz posameznih delov repro-materiala. Uvažamo namreč ventile za zavorne valje, določena tesnila za zavorne valje, delno vzhmetno žico in drugo. Uvoženi material je sicer v letošnjem letu upadel, zaradi nadomestitve z domačim, vendar ne v celoti. Čeravno po vrednosti uvoz ni velika po-

PRAVILNIK O DODELJEVANJU KADROVSKIH STANOVANJ

Delavski svet delovne organizacije je na 12. redni seji dne 13. 8. 1980 sprejel Pravilnik o dodeljevanju kadrovskih stanovanj iz združenih sredstev. Z dnem začetka veljavnosti novega pravilnika je prenehal veljati pravilnik o kriterijih za dodelitev kadrovskih stanovanj, ki ga je delavski svet delovne organizacije sprejel na 7. redni seji dne 29. 6. 1978. Glavni razlog za izdelavo in sprejem novega pravilnika je predvsem v tem, da prejšnji pravilnik ni vseboval kriterijev za dodelitev kadrovskih stanovanj, kar je v nasprotju z zakonskimi določili. Po določitih razveljavljenega pravilnika je lahko bilo kadrovske stanovanje nezasedeno tri mesece, razen v izjemnih primerih, ko je po analizi kadrovske službe lahko bilo nezasedeno največ šest mesecev.

Glede na konkretni primer, ko je bilo kadrovske stanovanje v nasprotju z določili pravilnika nezasedeno več kot šest mesecev, je direktor DO podal pobudo za izdelavo novega pravilnika.

Novosprejeti pravilnik o dodeljevanju kadrovskih stanovanj je v primerjavi z razveljavljenim precej dopolnjen in torej vsebinsko bolj dodelan.

Prejšnji pravilnik ni vseboval kriterijev za dodelitev kadrovskih stanovanj, temveč je definiral samo dela oziroma naloge, ki se smatrajo kot prioritete pri dodelitvi kadrovskih stanovanj. Poleg splošnih in končnih določb je pravilnik vseboval še splošne pogoje za dodelitev kadrovskih stanovanj.

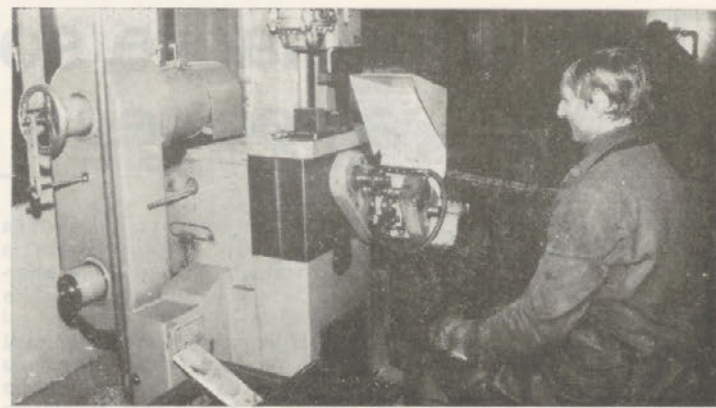
Novosprejeti pravilnik vsebuje določene kriterije, ki jih moramo upoštevati pri dodelitvi kadrovskih stanovanj. Ti kriteriji so naslednji:

1. Zahtevana strokovna izobrazba
2. Vpliv na poslovanje
3. Pomanjkanje kadrov v občini Ptuj
4. Zahtevana posebna dodatna funkcionalna znanja

Podlaga za ugotavljanje upravičenosti točk po posameznem kriteriju je samoupravni splošni akt o razvidu del oziroma nalog.

Po pravilniku je dana tudi možnost dodelitve kadrovskih stanovanj mimo navedenih kriterijev, in sicer delavcem izven delovne organizacije, ki opravljajo dela, pomembna za vse temeljne organizacije in delovno skupnost (zdravnik obratne ambulante DO AGIS in podobno).

Kadrovske stanovanje se dodeli strokovnemu delavcu, ki zbere po ocenitvi največje število točk. V primeru, da je seštevek točk enak pri dveh ali celo več strokovnih delavcih, ki so zainteresirani za dodelitev ka-

drovskega stanovanja, se kadrovske stanovanje dodeli strokovnemu delavcu, ki ima višjo stopnjo šolske izobrazbe enaka pa tistemu, ki ima večji vpliv na poslovanje delovne organizacije.

Kadrovske stanovanja se po novem pravilniku planirajo, in sicer tako, da se vsako leto v letnem planu na osnovi srednjeročnega plana določijo nujno potrebni strokovni kadri, ki imajo prioriteto pri dodelitvi kadrovskih stanovanj.

Pravilnik vsebuje poleg postopka za dodelitev kadrovskega stanovanja tudi določila o premostitvenem odstopu kadrovskega stanovanja, kupljenega iz združenih sredstev, posamezni temeljni organizaciji za rešitev stanovanjskega problema strokovnemu delavcu, ki je pomemben samo za to temeljno organizacijo.

Kadrovske stanovanja se lahko po določitih pravilnika dode-

lujejo tudi strokovnim delavcem, ki že delajo v delovni organizaciji. V ta namen se vodi v kadrovske službi posebna evidenca kadrov, ki pridejo po prioriteti v pošteve za dodelitev kadrovskega stanovanja, na ta način, da se sproti zasluđuje vse spremembe o potrebah teh kadrov (nerešeno stanovanjsko vprašanje, sklenitev zakonske zveze, povečanje števila družinskih članov- deficitarost kadra in podobno).

Za strokovne kadre, ki že delajo v delovni organizaciji, veljajo enaki kriteriji za določitev prioritete vrstnega reda za dodelitev kadrovskih stanovanj, kot za strokovne kadre, ki jih delovna organizacija želi pridobiti.

Zelo pomembno pa je določilo pravilnika, da se lahko kadrovske stanovanje dodeli le tistemu strokovnemu delavcu, ki ima zahtevano šolsko izobrazbo.

Danica Vindiš

stavka pa vendar predstavlja izpad proizvodnje.

V tretjem kvartalu smo zasledili izredno veliko pozornost na odličnih iz **POBEDE** Novi Sad. Ta poročnost v nekaterih primerih dosega celo višino 50 %. To pa pomeni, da smo kapacitete imeli sicer polno izkoriščene, gotovih proizvodov pa nimamo. Z dobaviteljem smo imeli sestanek, kjer smo podrobno analizirali vzroke ter bili seznanjeni, da je to tudi posledica ukinitve uvoza nekaterih materialov, ki so sestavni del litine odličkov.

Posebej zaskrbljujoča je postala v zadnjem času fluktuacija. To je posledica nizkih osebnih dohodkov. To predstavlja še dodatne probleme naši TOZD, saj vemo, da moramo upoštevati nove delavce, ki predstavljajo določeni strošek. Kljub nizkim osebnim dohodkom pa smo istočasno tudi kršitelji resolucije. Tako stanje narekuje posebno veliko angažiranost vseh delavcev v AGIS, posebej pa vodstvenega in vodilnega tima, da se kriza prebrodi.

VZDRŽEVANJE ORODJA IMA VELIK VPLIV NA STABILIZACIJO GOSPODARJENJA

Znano je, da edino vsi trije dejavniki povezani v produkciji lahko zagotavljajo nemoteno proizvodnjo. To pomeni,

da mora biti ob usposobljenem človeku še sposobno sredstvo, na katerem in s katerim človek obdeluje obdelovanec. Že, ko je odsotna ena od navedenih komponent, produkcija ne teče in proizvodni proces se ustavi, to pa pomeni veliko izpadlih učinkovitih ur dela in zmanjšano realizacijo.

V sestavku želim prikazati problem vzdrževanja orodij, ki so sredstva, s katerimi lahko delavec opravi svoje delo bolj ali manj uspešno. V naši delovni organizaciji je nespособnost orodij za delo reden pojav, ki pa mu vsi skupaj posvečamo mnogo premalo pozornosti, čeprav ima orodje kot sredstvo za delo velik vpliv na učinkovitost dela in tudi na stabilizacijo gospodarjenja.

Analiza pravi, da je bilo v popravilu v osmih mesecih tega leta 1613 orodij in priprav. Upoštevane so vse proizvodne TOZD v DO AGIS. V istem obdobju pa je bilo še 1254 intervencijskih popravil, ko je orodje odpovedalo med delom na stroju. Največji odstotek intervencijskih posegov popravila orodij je v TOZD TAP in TOZD Velika oprema. V TOZD TAP je skoraj toliko intervencijskih posegov, kot rednih popravil, to pa je zaskrbljujoče, če vemo, da je vedno, ko se orodje pokvari med delom, proces produkcije ustavljen.

Nujno je, da se vprašamo, kje so vzroki za takšno stanje. Največkrat je kritika na kvaliteto izdelav orodij, kar bo do določene mere tudi res, vendar bo potrebno obelodaniti niz faktorjev, ki tudi v veliki meri vplivajo na sposobnost obratovanja orodij in naj naštejemo nekaj takšnih vplivov:

1. Strokovni prevzem novih orodij in priprav
2. Pravilen transport orodij na delovno mesto in skladišče
3. Pravilna priprava orodij za obratovanje
4. Kontrola orodja med obratovanjem
5. Kontrola orodja po obratovanju oziroma po končani seriji
6. Priprava orodij in priprav za skladiščenje
7. Natančno vodenje kartotek orodij in priprav

To so v glavnem vplivi, ki jih organizacijsko ne obvladujemo, nam pa zato povzročajo veliko gospodarsko škodo.

Sedaj je odvisno zopet od nas, ki strokovno ravnamo z orodji, kako se organizirati,

da bodo negativni vplivi na delo z orodjem najmanjši. Mislim, da smo že večkrat razpravljali o tej problematiki, da pa dalje o zaključkih nismo prišli, kar pa se nam ne sme ponoviti v sedanjem gospodarskem stanju, ki narekuje ponovno sestanek o problemih dela z orodji in pripravami.

Prepričan sem, da bomo z odpravo težav z orodji racionalizirali proces dela, kar nam bo v veliki meri pripomoglo k stabilizaciji poslovanja.

Franc KRABONJA

TOZD VZDRŽEVANJE

V mesecu avgustu in septembru se je v TOZD-u VZDRŽEVANJE odvijala proizvodnja ob pomanjkanju repromateriala.

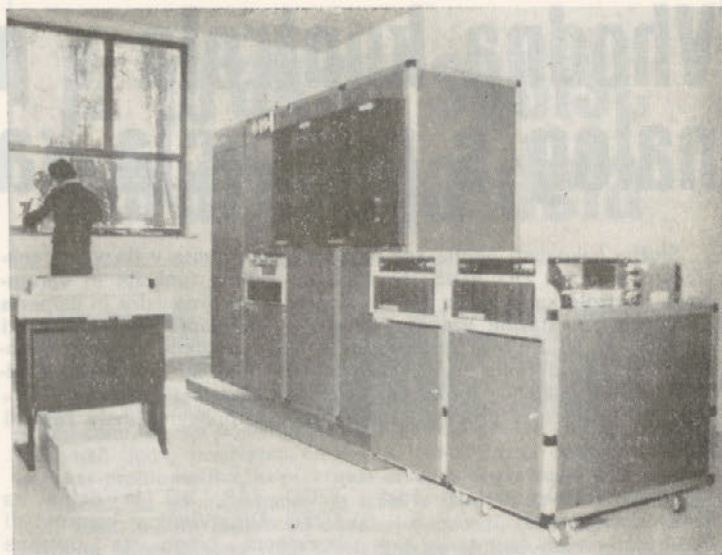
To pomanjkanje repromateriala je imelo za posledico:

- daljše zastoje strojev
- dela, ki so v izvajanju ne moremo dokončati ali pa se dalj časa izvajajo
- posluževati se moramo zunanjih uslug, ki so dražje.

V naslednjem obdobju bodo vsi našti argumenti še prisotni, kajti to so problemi naše širše skupnosti, ki pa jih moramo seveda po svojih močeh zmanjševati najprej v svojem TOZD-u v povezavi z ostalimi TOZD-i in v sodelovanju z drugimi DO.

Egon ZOREC

AVTOMATSKA OBDELAVA PODATKOV

Zahteve po vedno večjem številu kvalitetnih informacij, povzročajo v delovnih organizacijah, ki zbirajo in urejajo podatke v ustrezne informacije na tako imenovani ročni način nenehne težave pri tem, kako jih pravočasno obdelati in posredovati. Časovno odmaknjena informacija o poslovnem dogodku izgubi popolnoma na pomenu takrat, ko je potrebno hitro ukrepati. Zato je potrebno najti ustrezen način, kako in s katerimi sredstvi pospešiti zajemanje podatkov o poslovnih dogodkih in jih predelati v kvalitetne informacije.

S ciljem reševanja problemov kvalitetnih in hitrih informacij ter razširitve obstoječih obdelav, katere se sedaj odvijajo na računalniku EBM 1130 v TGA Kidričevo, je DO AGIS šla v nakup računalniškega sistema DELTA 340/80, proizvod DO Elektrotehna Ljubljana. V Ptujtu sta do sedaj v pogonu dva računalnika iste firme, v pripravi pa je nakup še treh računalnikov, kar je bil eden od pogojev za odločitev pri izbiri nakupa računalnika v DO AGIS.

Elektronski računalniki osvobajajo delavce velikega števila ročnih delovnih operacij pri obdelavi podatkov pri poslovanju

delovne organizacije. V tem procesu je človek še vedno nezamenljiv faktor, ki upravlja z računalnikom in mu posreduje podatke. Razlikujemo dva vidika uvajanja avtomatske obdelave podatkov — AOP.

Prvi je računalnik kot stroj s svojimi kapacitetami (Hardware), drugi vidiki pa so s sposobnostjo človeka izdelani programi za AOP in prilagajanje organizacije ter usposabljanje delavcev za AOP (Software). Oboje zahteva določen čas uvajanja. Predvsem so organizacijske priprave, izdelave programov in šolanje kadrov, važnejši del uvajanja in za-

htevajo relativno veliko časa tako, da trenuten prehod na avtomatsko obdelavo ni mogoč.

Kvalitetno zajemanje podatkov je problem, s katerim se morda najpogosteje srečujemo v vsakdanji praksi AOP. Mnogo je primerov, ko ravno nekvalitetno zajetj podatki predvsem razvrednotijo sicer uspešno in kvalitetno delo programerjev in organizatorjev, med uporabniki pa povzročajo »hudo kri« in končni rezultat tega je nezaupanje v računalniške obdelave. Da bi se izognili tem problemom in obdelave približali uporabnikom, smo se odločili za koncept zbiranja in oddajanja podatkov na mestu

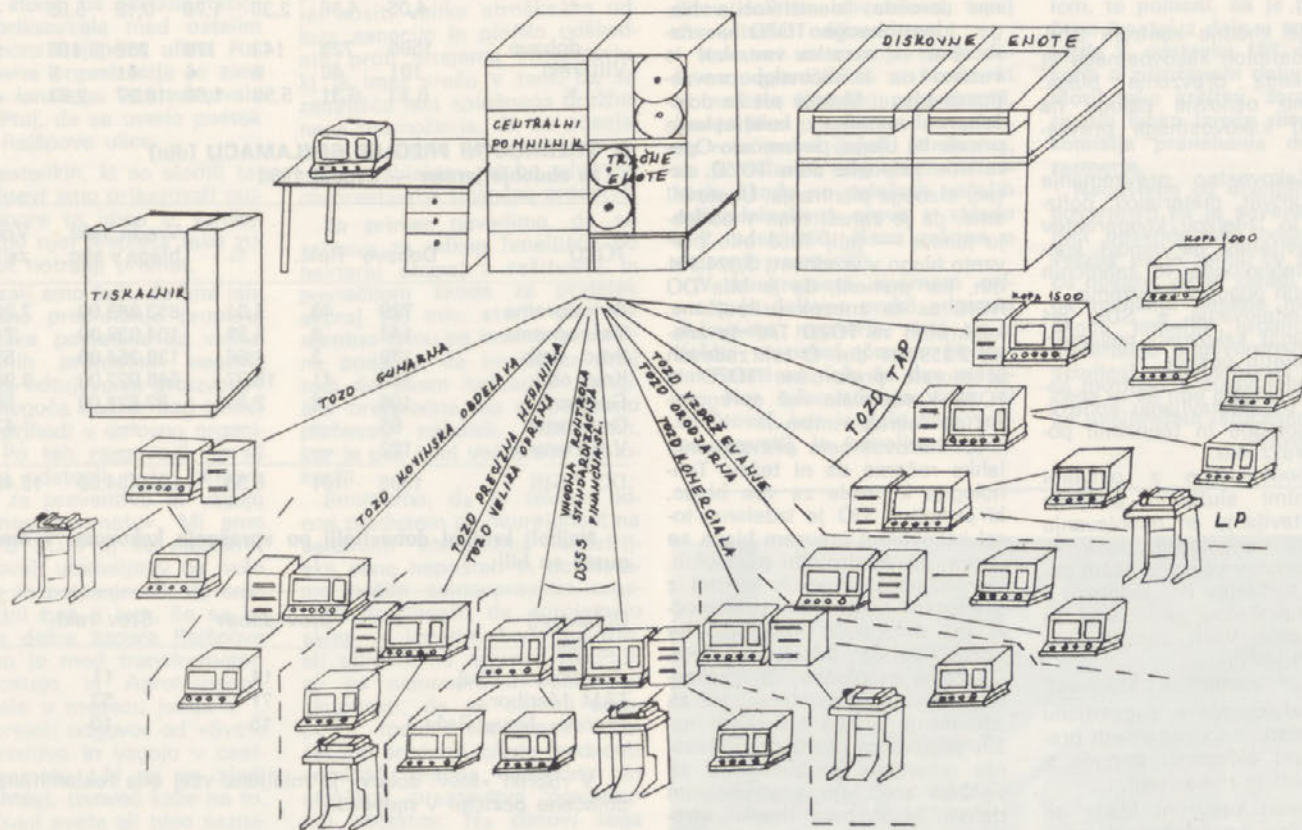
kjer nastajajo, z odgovarjajočo terminalsko mrežo.

Na skici je podan predlog razporeditve terminalov po posameznih temeljnih organizacijah do leta 1985, kjer je upoštevana tudi lokacija služb v temeljnih organizacijah.

— KOPA 1500 je terminal z lastnim spominom — lahko dela samostojno brez priključitve na računalnik

— KOPA 1000 je terminal brez spomina — uporablja se lahko kot vhodno izhodno mesto ob priključitvi na KOPA 1500 ali računalnik

— LP printer za izpis dokumentov.

TERMINALSKA MREŽA V DO AGIS

Vhodna kontrola v procesu izvajanja nalog s področja kakovosti

Služba kakovosti deluje kot organizacijska enota v Razvojno tehničnem sektorju DO AGIS. Je osnovni nosilec funkcije in spremljanja kontrole kakovosti z nalogo, da združuje, organizira in usmerja aktivnosti, s katerimi vzpostavljamo in vzdržujemo nivo kakovosti izdelkov, ki jih zahteva družba, to je, da v pogledu procesa kakovosti izdelkov definira ter izvaja poslovno politiko DO AGIS. Služba kakovosti vsklajuje možnosti doseganja kakovosti izdelkov v procesu DO AGIS in v procesih kooperantov in dobaviteljev, z željami kupcev:

Služba kakovosti ima štiri funkcionalne enote:

— Center kakovosti, ki se deli na kontrolno tehnologijo, statistiko in analize ter raziskovanje in razvoj metod kontrole kakovosti in nadzorne (seper) kontrole.

— Laboratorij za kontrolo in raziskave na področju kemijskih in fizikalnih lastnosti vzorcev.

— Merilnica za kontrolo izdelkov v osvajanju, kontrolo merilnih orodij, kontrolo strojev in priprav, skladiščenje merilnih orodij.

— Vhodna kontrola za kontrolo kakovosti vseh vhodnih materialov in ugotavljanje količin blaga.

Uvodoma smo prikazali mesto Službe kakovosti, njeno osnovno vlogo in organizacijske enote. V tej številki časopisa želimo pojasniti delo in naloge VHODNE KONTROLE, kakor tudi pogoje dela pri opravljanju del in nalog.

Naloge vhodne kontrole izhajajo iz definicij kakovostnega in količinskega prevzema blaga. Navajamo osnovne naloge na področju kakovostnega prevzema:

— Kakovostno prevzemanje vseh surovin, materialov, polizdelkov in izdelkov kooperantov in dobaviteljev na osnovi kontrolne tehnologije in tehničnih ter ostalih pogojev prevzema.

— Sodelovanje s SDK pri spremljanju kakovosti posameznih sprejetih pošiljk.

— Sodelovanje s centrom kakovosti pri postavljanju kontrolne tehnologije in tehničnih pogojev prevzema.

— Sodelovanje z ostalimi strokovnimi službami podjetja pri ugotavljanju in ocenjevanju kakovosti posameznih dobavljenih materialov oziroma naših poslovnih partnerjev kot celote.

— Pravočasno poročanje in informiranje vseh zainteresiranih o problematiki kakovosti.

— Sodelovanje s sugestijami o kakovosti in kakovostnem prevzemu pri sklepanju pogodb s kooperanti in dobavitelji.

Količinski prevzem blaga se opravlja po že določenem organizacijskem predpisu, ki pogojuje disciplino vseh vključenih v sistem nabave in prevzema blaga.

Vhodna kontrola je lokacijsko ločena na Vhodno kontrolo I, ki prevzema blago za potrebe

TZOD TAP, VO in delno za TOZD OR, Vhodna kontrola II prevzema blago za potrebe TOZD KO, GUM, Servise in delno za TOZD OR, in Vhodna kontrola III, ki prevzema blago izključno za TOZD PM.

Delovni prostori, v katerih se opravlja kakovostni prevzem blaga, so neustrezni, ker so izpostavljeni direktnemu stiku z vremenskimi vplivi. Temperaturne razlike prostorov vplivajo na netočnost izmeritev, kakor tudi na zdravje delavcev. Utesnjenost in dostop dnevne svetlobe v prostorih vhodnih kontrol je tudi že dalj časa prisotna. Razen omenjenih organizacijskih in prostorskih težav bi še morali omeniti težave, ki nas spremljajo pri strokovnem delu. Zaradi malomarnosti dela referentov nabave, kooperacije TOZD TAP in včasih dobavitelja blaga, v Vhodni kontroli izgubimo cca 30 % delovnega časa, bodili pri iskanju naročila, identifikacije blaga, identifikacije TOZD — naročnika — skratka vse, kar je vezano na konličinsko prevzemanje blaga. Motnje pri že določenem sistemu količinskega prevzema blaga, povzročajo Operativne priprave dela TOZD, zaradi slabega planiranja. Ugotovili smo, da je zaradi tega v obdobju januar — julij 1980 bilo prevzeto blago v vrednosti 3.324.361 din, kar pomeni, da je bila DO AGIS za ta znesek prikrajšana, konkretno za TOZD TAP to zneske 2.359.391 din. O teh zadevah bi morale proizvodne TOZD in TOZD Komerciala več spregovoriti za »okroglo mizo«.

Pri kakovostnem prevzemanju lahko rečemo da ni težav. Tehnologija kontrole za vse blago, ki prihaja v DO je izdelana, torej kakovostni prevzem blaga se izvaja po kontrolnih postopkih. Opremljenost vhodnih kontrol z ustreznimi kontrolnimi pripomočki pri določenih proizvodih še vedno ostaja odprti problem. Opažamo nasplošno, da strokovni delavci niso zainteresirani za izboljšanje stanja kakovosti naših proizvodov, kajti pri reševanju omenjene problematike se večkrat srečujejo s strokovnim delom, ki zahteva timsko strokovno delo, katerega v DO AGIS zelo primanjkuje. Kljub nenehnim opozorilom udeležencem TIM-skih sestankov za regulacijo kakovosti za izvajanje ukrepov vezanih na izboljšanje stanja vhodnih materialov, se stanje ni spremenilo.

Nazoren prikaz neustreznih delovnih razmer v vhodni kontroli

V naslednjih tabelah bomo prikazali:

I. PREGLED REKLamacIJ PO TOZD

Mesec	DO AGIS	TAP	VO	PM	KO	GUM	OR	VZD
dobave	1765	612	199	213	373	109	75	
VII rekl.	64	26	6	3	15	3		
%	3,63	6,04	3,01	1,41	4,02	2,75		
dobave	1878	834	170	234	308	99	50	183
VII rekl.	76	38	4	4	25	5	—	—
%	4,05	4,56	2,35	1,78	0,12	5,05	—	—
dobave	1595	729	143	178	252	106	65	122
VIII rekl.	101	46	8	4	41	3	—	—
%	6,33	6,31	5,59	1,68	16,27	2,83	—	—

II. VREDNOSTNI PREGLED REKLamacIJ (din) za obdobje januar — avgust 1980

TOZD	Dobave	Rekl.	%	Vredn. rekl. blaga v avg.	Vredn. rekl. za leto 1980
Avtooprema	729	46	6,31	853.883,00	7.221.293,00
Vel. oprema	143	8	5,59	104.038,00	718.230,00
Prec. meh.	178	3	1,68	132.354,00	573.211,00
Kov. obd.	252	41	16,27	648.027,00	3.980.352,00
Gumarna	106	3	2,83	82.832,00	567.542,00
Orodjarna	65	—	—	—	422.081,00
Vzdrževanje	122	—	—	—	891,00
DO AGIS	1595	101	6,33	1.821.134,00	13.483.603,00

Najbolj kritični dobavitelji po vprašanju kakovosti v mesecu avgustu so bili:

Dobavitelj	Štev. dobav	Štev. rekl.	%
»Panorama« Ptuj	14	11	78,5
TAM Maribor	77	53	68,8
»Fenor« Nova Rača	15	10	66

V rubriki »Štev. dobav« je mišljena vsaj ena reklamirana dobava določene pozicije v mesecu.

Za konec bi naj povedali, da kljub navedenim neugodnim razmeram, delo v vhodni kontroli poteka še za enkrat zadovoljivo. Redki so primeri zastojev proizvodnje zaradi malomarnosti in nestrokovnosti dela ali neažurnosti izvajalcev del in nalog v vhodnih kontrolah. Sodelovanje s strokovnimi službami bomo nadalje ohranjali in poglobljali, z namenom boljših poslovnih rezultatov TOZD oz. DO.

NEDOSLEDNOSTI, NEDOREČENOSTI IN ŠE KAJ?

V letu 1978 smo v našem časopisu prikazali bodočo zasnovo industrijske cone. Prikaz je zraven posameznih lokacij razvoja prikazal tudi rešitev cestne mreže na našem kompleksu. Samo širitev našega kompleksa je v glavnem slonela na lokaciji severovzhod.

Takratni DS DO AGIS je na 2. redni seji sprejel takšen zazidalni načrt. SO Ptuj pa je sprejela odlok o programu razvoja in komunalne ureditve Industrijske cone Ptuj I. Na osnovi tako sprejetega bodočega razvoja naše DO, smo želeli pristopiti k ureditvi cestne mreže ki je s tem nastala organizaciji združenega dela.

Ureditev cestno prometnih poti izhaja izpred leta 1975. Že integracijska prizadevanja in vsklajevarje različnosti med prejšnjima dvema organizacijama je slonelo na tem, da ob združitvi zapremo Rajšpovo ulico za zunanji promet in jo po integraciji uporabljamo le v namene notranjega transporta. Takratni zunanji činitelji so prav tako zatrjevali, da je potrebno čimprej podreti ograje in zapreti Rajšpovo ulico in tako združiti obe delovni organizaciji.

Toda obljube oz. naše zahteve so ostale le pri besedah, ker poznejših prizadevanj odgovornih nismo bili več deležni. Problem so se pojavili iz vzroka, ker na novo ustanovljena delovna organizacija še ni imela svojega zazidalnega načrta in kot celota še ni bila vključena v urbanistični načrt mesta Ptuj. Po sprejemu urbane ureditve Industrijske cone Ptuj, ki je le dopolnjevala že leta 1970 sprejeti načrt Industrijske cone Ptuj I, pa so bile podane možnosti k pristopu ureditve cestnega omrežja na tem kompleksu.

Prej omenjeni odlok iz leta 1978 je slonel na dokumentaciji, ki je prikazovala med ostalim tudi zaporo Rajšpove ulice. Naša delovna organizacija je zato v aprilu lanskega leta zahtevala od SO Ptuj, da se uvede postok zapore Rajšpove ulice.

Na sestankih, ki so sledili tej naši zahtevi smo prikazovali nujnost zapore te ulice iz vzroka, ker se po njej prepleta tako zunanji kot notranji promet.

Prikazali smo tudi, da ima lahko takšno prepletanje prometa zelo težke posledice iz vidika morebitnih prometnih nesreč, možnega odtujevanja proizvodov in onemogočanja nadzor nad izhodi in tudi prihodi v delovno organizacijo. Po teh razgovorih je IS SO Ptuj odstopil našo zahtevo »Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu«. Mi smo preko IS SO Ptuj še nekajkrat posredovali utemeljitev na našo zahtevo in pojasnjevali, da smo zadovoljni tudi s tem, če se izvede le delna zapora Rajšpove ulice, to je med transformatorsko postajo in Agrottransportom. Šele v mesecu juniju t. l. smo sprejeli odgovor od »Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu«, ki pa ne sledi naši zahtevi, temveč kaže na to, da se člani sveta ali niso seznanili s problematiko odvijanja prometa na tem vestišču ali se niso poglobili pri reševanju tega problema, ker je odgovor daleč od pričakovanega. Njihov odgovor pravi, da bo potrebno zaradi gostote prometa cestišče

razširiti in urediti prehode za pešce.

Ta odgovor pa ne pravi popolnoma nič o zapori tega cestišča, niti sedaj, niti ne v naslednjem srednjeročnem obdobju. Pri pridobivanju zemljišča pa se pojavlja problematika že od same zasnove lege zemljišča bodočega AGIS-a.

Na žalost lahko rečemo, da s predvidenim bodočim razvojem glede lastništva in glede opremljenosti zemljišča nismo imeli sreče. Velik del zemljišča je v privatni lasti, razen tega pa se na njem nahajajo stanovanjska poslopja, gospodarski objekti, kulture z daljšo življenjsko dobo (hmeljišča), el. vodi in kanalizacija. Pa še en moment se pojavlja, to je začetek uporabe tega zemljišča. Tisti, ki je prvi mora nositi tudi vse stroške ureditve lastnega zemljišča, zraven tega pa še vse stroške izgradnje energetskih objektov in priključkov ter cestnega omrežja.

Smatramo, da je takšen način pridobivanja zemljišča in urejanja zemljišč nepošten do investitorjev, namreč, ker mora tisti investitor, ki je imel manj sreče pri določitvi predvidene lokacije, nositi velike stroške za odkup, sanacijo in plačilo odškodnin, proti drugemu investitorju, ki je imel srečo v tem, da so zemljišča last splošnega družbenega premoženja, da so posejane z enoletno kulturo in da na njih ni objektov, ki bi zahtevali ob prestativni finančna sredstva.

Za primer navedimo, da se zahteva za odkup hmeljišča po hektarju skupaj z rešitvami in povračilom škode za pridelek skoraj 100 mio. starih din. Nasprotno temu pa imamo konkretne podatke, da investitor dobi tudi do osem hektarjev zemljišča brezplačno, da ni potrebno plačevati nobenih odškodnin, ker je pač imel več sreče pri lokaciji.

Smatramo, da je takšen odnos predvsem pa neurejenost na celotnem kompleksu Industrijske cone nepošten in da moramo našim samoupravnim organom predlagati, da sprejemejo sklep, s katerim bodo naložili, ali upravnemu organu SO Ptuj, ali pa samoupravni komunalni skupnosti, da se celotni kompleks Industrijske cone stroškovno uredi, glede vrednosti zemljišč, plačila odškodnin in stroškov prestativne posameznih objektov. Na osnovi tega stroškovnika bi morali izračunati ceno posameznega kvadratnega metra, ne glede na to, s čem je ta trenutno obremenjena, in od vsakega investitorja zahtevati enako plačilo po kvadratnem metru. Pičenko Janez

Iz prakse sodišč združenega dela

Uvajamo novo rubriko, ki bo pod tem naslovom izhajala v vsaki redni številki našega glasila. Objavljali bomo članke, ki izhajajo v glasilu Zveze sindikatov Slovenije DELAVSKE ENOTNOSTI, za katere pričakujemo, da je precejšen interes tudi pri ostalih članih našega kolektiva, ki DELAVSKR ENOTNOSTI ne sprejemajo in jim bo tako omogočeno, da se bodo seznanili s prakso sodišč združenega dela. Objavljali bomo predvsem članke, ki obravnavajo delovna razmerja oziroma problematiko, ki je v naši delovni organizaciji prisotna.

Članek, ki ga objavljamo, je izšel v DELAVSKI ENOTNOSTI dne 1. 3. 1980. Z njim želimo še posebej opozoriti, da v primeru nespoštovanja odpovednega roka obstaja odgovornost delavca za škodo, ki je s tem nastala organizaciji združenega dela.

Piše: Ivan ŽUŽEK

DELAVEC, KI NE SPOŠTUJE ODPOVEDNEGA ROKA, JE DISCIPLINSKO ODGOVOREN

Delavec lahko kadarkoli poda pismo izjavo, da ne želi delati v temeljni organizaciji in da prekine delovno razmerje, vendar mora še določen čas ostati na delu. Zakon ne določa natančneje tega časa — odpovednega roka, pač pa navaja le, da je najkrajši rok 30 dni in najdaljši šest mesecev (1. odst. 169. člena zakona o delovnih razmerjih). Spoštovanje odpovednega roka ni le pravica, ampak tudi dolžnost tako delavca, kot tudi temeljne organizacije. Kršitev te obveznosti pa pomeni po mnenju sodišča združenega dela kršitev delovne obveznosti, torej disciplinsko odgovornost.

Nekateri so mnenja, da je delavec odgovoren le za škodo, ki bi nastala temeljni organizaciji, ker je pred potekom odpovednega roka nehal delati. Ni dvoma, da je delavec odgovoren za nastalo škodo po splošnih načelih odškodninskega prava v skladu z 2. odst. 160. člena zakona o delovnih razmerjih.

V konkretnem spornem primeru je delavec podal odpoved delovnega razmerja, nato pa z delom prenehal, čeprav bi moral ostati na delu še dva meseca. Ker odpovednega roka ni spoštoval, ker je delo samovoljno zapustil, je temeljna organi-

zacija uvedla disciplinski postopek zaradi hujše kršitve delovne obveznosti in mu izrekla disciplinski ukrep prenehanje delovnega razmerja. Delavec je pred sodiščem združenega dela izpodbijal disciplinsko odločitev in zatrjeval, da mu je delovno razmerje prenehalo z zadnjim dnem, ko je bil na delu. Po njegovem mnenju se odpovedni rok ne more šteti v delovno razmerje oziroma je odvisno od delavca, ali bo ostal med odpovednim rokom na delu ali ne.

Sodišče je zahteval delavca zavrnilo, saj ni dvoma, da bi moral spoštovati odpovedni rok in ostati na delu še polna dva meseca. Če delavec po podani pismeni odpovedi delovnega razmerja enostavno preneha z delom, to pomeni, da je nepravilno izostal z dela v smislu določila 2. odstavka 197. člena zakona o združenem delu, torej je storil tako kršitev, zaradi katere mu lahko izreče disciplinska komisija prenehanje delovnega razmerja.

Neodvisno od disciplinske odgovornosti pa je seveda podana tudi odškodninska odgovornost, vendar pa le tedaj, če se delavcu dokaže, da je zaradi njegovega ravnanja nastala materialna škoda temeljni organizaciji. Z materialno odgovornostjo pa disciplinska odgovornost ni izključena in se obe odgovornosti lahko uveljavljata istočasno.

Pravna služba

Investicija nove gumarne v zaključni fazi

Na zadnjem sestanku med izvajalci del in investitorjem je bilo dokončno dogovorjeno, da mora biti objekt Gumarne in vsi ostali potrebni objekti, ki so vezani na možnost preselitve Gumarne in možnost redne proizvodnje, dokončani do 25. 10. 1980.

V času od 25. 10. 1980 do 2. 11. 1980 bo potekala fizična selitev opreme in strojev na novo lokacijo, v kolikor ne bo prekoračen terminski plan, ki je bil izdelan skupaj s posameznimi vodji del s strani izvajalcev. V kasnitvi in prekoračitvi rokov pa je že IMP TOZD Montaža, saj še niso izdobljeni gorilnik kotla in termodinamični odvjalci kondenzata, ter IMP TOZD EKO Ptuj, ki še ni dokončala del na parovodu, zunanjih instalacij komprimiranega zraka in notranjih instalacijah ter finomontaži v aneksu.

Podražitve v teku izvajanja investicije znašajo oca 19.532.000 din, za kar je bil vložen tudi zahtevek pri KB Maribor. Iz analize in pregleda vseh dosedanjih vlaganj je razvidno, da so kreditna sredstva za gradbene objekte v celoti izkoriščena, med tem, ko je v strukturi predračunske vrednosti za laboratorijsko in transportno opremo ostalo še neizkoriščenih 2.236.000 din kreditnih sredstev. Navedena oprema je nujno potrebna, vendar bo potrebno zagotoviti še 246.000 din lastnih sredstev.

Prvotna struktura finančnih sredstev med gradbenimi objekti in opremo je določila nabavo opreme v višini 25 mio din, de-

jansko izkoriščenih pa je 18 mio din. Razlika neizkoriščenih sredstev predstavlja nabavo zmrzovalne komore, injekcijske stikalnice »Rep« in hidravlične stikalnice, za kar ni realnega pričakovanja nabave v letu 1981, ker ni možno zagotoviti lastnih sredstev in uvoznih dovoljenj.

Čas preselitve do začetka poskusne proizvodnje je sicer minimalen, vendar smatram, da bo ob polni prisotnosti vseh razpoložljivih sil v DO dosežen pričakovani rezultat, ter tako dana možnost realizaciji letnega plana in pričetka selitve dela proizvodnega programa iz DO SAVA Kranj.

Jože Leber

Podeljene jubilejne nagrade

V sklopu obeležja starosti naše DO in trideset letnice samoupravljanja, je stekla tudi podelitev nagrad našim delavcem, za 10, 20 ali trideset let skupne delovne dobe. Ob tem je bilo razveseljivo to, da je bilo v tem letu precejšnje število takih, ki so že vrsto let s svojim delom zvesti našemu kolektivu.

Izmed množice jubilarov smo izbrali tov. Veldina, izmenovodjo TOZD TAP — obrat svetlikarna.

Ves čas dela v našem kolektivu je opravljal različne samoupravne in družbenopolitične dolžnosti, skratka aktivnosti, ki so zahtevale odrekovanja in dodatne napore. O vsem nam je živo pripovedoval ob našem srečanju:

Spomnim se starih sodelavcev, ki pa jih danes ni več tu. Čandar Ludvika, Plohla in še nekaterih. Kljub težkim pogojem smo delali tudi 80 ur nepretrgoma, brez umivanja ali daljšega počitka. Bilo je ogromno dela, kapacitet pa nismo imeli, ker ni bilo delavcev, zaradi velike fluktuacije. Delali pa smo vedno z veseljem in voljo, kajti delali smo si boljši jutri. Čas pa je neumorno tekel in spreminjal ljudi ter način življenja. Zaposil sem se mlad, poln življenjske energije in volje. Danes pa čutim, da mi moči pešajo in na vidiku je srečanje z »Abrahamom«. Če bi danes ljudje našli toliko dobre volje in razumevanja do kolektiva in dela kot nekoč bi bilo veliko boljše, kajti, če primerjam pogoje izpred 20 let so sedaj dokaj urejeni. Imamo lep ODP in zagotovljena zaščitna sredstva, o čemer smo pred 30. leti lahko samo sanjali.

»V Agis sem se zaposlil 15. 1. 1957 in sicer v takratni IKLIP, ki se je pozneje združil s TAP. Vse od prihoda sem delal v polirnici.

Nerad se danes z mislimi povrnem v takratni čas, kajti na voljo nismo imeli niti najosnovnejših pogojev za delo. Umivali smo se v galvanskih kadeh ali pa kar v ajmarjih na dvorišču, tudi pozimi. Ogrevanja sploh ni bilo. Imeli smo le eno pečko na drva, ki pa je bila kot nič. Čez kakšno leto smo dobili zasilno umivalnico s pločevinastimi koriti in to je bilo vse. Čas nam je prinesel tudi toplo vodo in to je bilo za nas že pravo razkošje.

Leta 1964 smo se preselili v prostore, kjer smo še sedaj. Tu so delovni pogoji boljši, pa čeprav za delo v polirnici ne moremo reči, da je lahko. Sicer pa nam lepa kopalnica in garderoba dajeta dokaj dobre higijenske razmere.

Leta 1962 sem začel s sindikalnim delom in od takrat sem stalno deloval v DPO. 1974 sem bil predsednik DS TAP, od integracije pa do letos pa sem bil predsednik konference sindikata Agis. Zadnjih deset let angažiranosti v DPO mi je vzelo ves prosti čas. Delo na tem področju je bilo precej razgibano, iz vzroka, ker smo doživljali množico kriznih obdobij, to pa je pogojevalo tudi intenzivnost v DPO, ki so se sprotno soočale s težavami.

Drugeče se počutim še kar zadovoljivo in upam, da mi bo takšno počutje še dolgo omogočalo opravljati delo.

In mu mi seveda to tudi želimo.

M. M.

Inventivna dejavnost

Komisija za inovacije je imela v juliju in septembru redni seji, na katerih je obravnavala 24 prijavljenih tehničnih izboljšav in 10 prijavljenih koristnih predlogov. Ugodno so bile rešene inovacije naslednjih sodelavcev:

Obravnavane tehnične izboljšave:

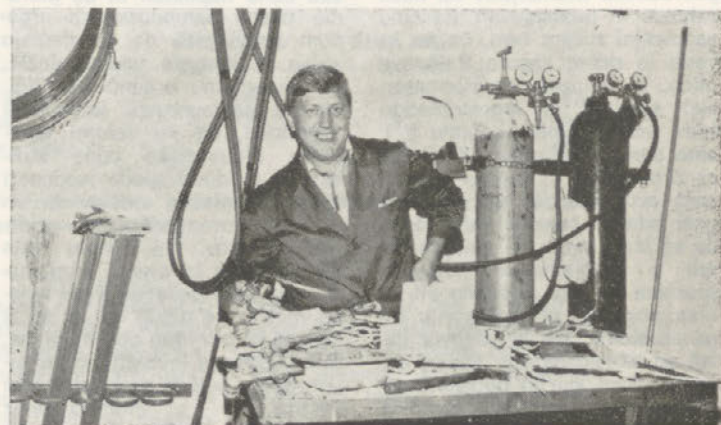
Priimek in ime predlagatelja	Zap. v TOZD	Inovac. za TOZD	Gospodarska korist	Odškod. ali enkrat. nagrada
Berghaus Jože	KO	KO se obračuna ob koncu 1980 leta		
Peklar Franc	TAP	TAP		5.460,—
Šmuc Željko	Gum	Gum		7.140,—
Klemenčič Alojz	TAP	TAP	17.088,00	1.791,10
Bela Danilo	OR	TAP		7.700,—
Topolovec Anton	TAP	TAP	13.503,90	1.446,60
Gregorec Ivan	TAP	TAP	123.572,00	7.866,80
Beranič Franc	TAP	TAP	44.636,00	3.178,15
Kiseljak Franc	TAP	TAP	972,00	500,00
Štrucl Terezija	TAP	TAP		4.760,00
Maroh Marjan	TAP	TAP	7.103,25	764,30

Obravnavani koristni predlogi:

Haladea Srečko	TAP	TAP	167.606,55	11.465,55
Rajko Janez	KO	KO		8.568,00
Ropič Ivan	OR	TAP		3.360,00
Rašl Branko	PM	TAP		5.740,00

Komisija je na omenjenih sejah, glede na pismena mnenja posameznih TOZD, zavrnila 19 inventivnih predlogov.

Dušan Znidarič

Podopustniške misli in želje

Lahko bi dejali, da so redni letni dopusti za nami in da so vsi, ki so imeli namen dopustovati v poletnem času, če že ne vsi pa vsaj nekateri, ponovno z novimi močmi pričeli z delom. Dejali smo, da vsi niso pričeli z delom sveži in polni moči, kajti žal ponovno ugotavljamo, da so številni »dopustovali« ob opravljanju raznil del doma, od ranega jutra do pozne noči, in se tako vrnili še bolj utrujeni, kot so pa odšli. Razmeroma malo se jih je vrnilo z obnovljeno sposobnostjo za nadaljnje delo, za učinkovito nadaljevanje nalog in koristno vključitev v delo. Ne bi pa bilo prav, če bi trdili, da je samo delo doma glavni vzrok za taki način izkoriščanja letnega dopusta. Marsikateri se je še kako želel odpočiti nekje na morju ali v planinah, pa za to ni imel dovolj sredstev. Da bi vsaj delno izboljšali pogoje tudi tem, smo poskušali našim delavcem zagotoviti letovanje po cenah, ki jih s svojimi osebnimi dohodki lažje dosežejo. Prevezli smo aranžmaje v nekaterih naših letoviščih, ki prav tako spadajo v zelo iskan razred, stroški letovanja pa so bili zmerni.

Z organizacijo Agisa smo delavcem ponudili letovanje v Poreču, kjer je bilo na voljo dvajset ležišč, v Pakoštanah, kjer smo imeli na razpolago deset ležišč, v Biogradu osem ležišč, na polotoku Pelješcu dvanaest ležišč, v Novalji, kjer je TOZD PM in TOZD Kovinska obdelava vzela v zakup penzione, v dveh počitniških prikolicah, postavljenih v Umagu. K temu še dodajmo, da smo želeli ponuditi še dve prikolici, toda težave so nastale pri izdobi proizvajalca in tako to predstavljamo v naslednji sezono.

Letošnje povpraševanje, predvsem delavcev iz neposredne proizvodnje, po letovanju tudi dostopnejšem po cenah, je bilo bistveno manjše v primerjavi s preteklim obdobjem, kar kaže na to, da realna vrednost osebnih dohodkov stežka dosega rast cen in življenjske stroške.

Dosedanje izkušnje kažejo, da je tudi v bodoče nujno organizirati ponudbe letovanja. Z nekaterimi sedanjimi ponudniki bomo tako obnovili razgovore ali pa tudi sklenili samoupravne dogovore, ki nam bodo zagotavljali korišćenje razpoložljivih kapacitet tudi v bodoče. Velja pa opozoriti predvsem na to, da je nujno intenzivneje v bodoče iskati možnosti lastnih zagotovitev letovanja. Trenutna gospodarska situacija sicer ne zagotavlja uresničitve teh želja, v obdobju, ki je pred nami pa moramo razmišljati tudi o tem. Kolektiv Agisa ni ravno maloštevilen, rekreacija in oddih imata pomembno vlogo v našem vsakdanjem življenju in delu, imamo pa samo štiri potujoče počitniške prikolice, ki ne predstavljajo bistvenega pomena v tem, kaj bi naj in morali nuditi našim delavcem, po napornem delu. Če to tudi pravilno razumemo, potem v naslednjem srednjeročnem obdobju ne bi smeli izostati rezultati, ki bi morali z vzajemnim odnosom in razumevanjem dati našim ljudem več kot doslej.

Kako so preživeli dopust delavci, ki so sprejeli naše najete ponudbe, kakšno je bilo njihovo počutje, mnenje o organizaciji takega načina letovanja in predlogi za vnaprej

— to je splet vprašanj na isto temo, na katera so nam posamezniki tudi odgovorili.

Toni Šešo, strugar v TOZD Kovinska obdelava

Letoval sem v Novalji. Za ta kraj pa sem se odločil predvsem iz vzroka, ker je naša delovna organizacija poskrbela za najetje prostih zmogljivosti. S tem sem se ognil, včasih tudi prezahtevnim dogovarjanjem, iskanjem in zagotavljanjem bivanja na morju.

Velik del je bil tako opravljen v delovni organizaciji, za to tudi v prihodnje želim, da z nekaterimi spremembami in razširitvijo ponudb nadaljujemo, vse dotlej dokler si ne bomo uredili lastnih zmogljivosti. O tem slednjem že teče precej dolgo razgovor, s katerim pa do sedaj nismo dosegli večjega približka k boljsemu. In tudi ne bomo dokler bo to obravnavano kot nepotrebna investicija.

Za konec še bi dejal, da je bilo počutje v Novalji izredno prijetno in priporočam vsem, ki še v tem kraju niste letovali, da se kdaj namenite tudi tja, ne bo vam žal.

Jožica Kokot, tehnolog v TOZD Gumarna

Letošnji del poletnega počitka sem preživela v Pakoštanah. Bivali smo v povsem na novo zgrajenih prostorih z izredno urejenimi sanitariji in drugimi ugodnostmi. S tem pa sem tudi potrdila pravilno odločitev delavcev Agisa, za najetje letovanja v tem lepem in sončnem kraju. Kljub ugodnostim in uspešnem reševanju letovanja naših delavcev pa v bodoče na tem ne bi smeli ostati. Za pričakovati je, da bo zaradi dviga življenjskih stroškov marsikateri temeljito razmislil o tem, ali naj letuje za vsako ceno tudi tisto, ki bo »previsoka« za njegov žep. Zato bi bilo prav, da odkrito povemo, da nismo zadovoljni s tem, kar imamo danes in da moramo dati več za oddih našega delavca. Vemo, da bi bilo za to potrebno precej sredstev toda ščasoma, pa morda tudi s kakim dodatnim delovnim dnem, bi si lahko odprli možnosti, ki jih imajo že mnogi kolektivi in ki bi zaradi ugodnosti privedle na odih tudi tiste, ki se doslej niso odločili za počitek v času dopusta.

Viktor Hotko, vodja obrata izdelave novih orodij, TOZD Orodjarna

Izmed možnosti, ki nam jih je ponudila delovna organizacija, sem v tem letu izbral Poreč. Vse organizacijske priprave so bile dokaj spretno izpeljane, tako da smo delno zamašili vrzeli, ki so vsako leto iste ali pa še večje. Iz tega pa nedvoumno izhajajo, da bomo morali tudi delavci sami nekaj reči o tem, kako vnaprej z organiziranim oddihom. Gospodarske težave in stabilizacijska prizadevanja sicer narekujejo in zahtevajo naložbe v smeri, ki so nujno potrebne za izboljšanje ekonomskega položaja, toda naši bi lahko možnosti, s katerimi ne bi prizadeli teh prizadevanj. Dejal sem, da bi delavci morali reči nekaj sami, s tem sem razmišljal o sredstvih za izplačilo regresa. Vsaj del vsakoletnih teh sredstev bi sleherni lahko s samoupravnim dogovorom namenil za gradnjo kakega objekta ali nakup že zgrajenih zmogljivosti. Skratka rešitve so, pa čeprav nas sedanji čas in prihodnost prisiljujeta, da smo varčni vsepovsod. S predlagano obliko ne bi prizadejali skupnim naporom za stabilizacijo gospodarstva, dodatnih težav, odrekli bi se samo delu sredstev, ki bi se sigurno obrestovala. Po prijetnem oddihu bi se naš človek vrnil zdrav, odpočit in zadovoljen.

Janez Veršič, strugar, TOZD Vzdrževanje

Vsa leta nazaj sem več ali manj koristil dopust za vrsto nujnih opravil v družini. V tem, oziroma letošnjem letu pa sem se z družino odločil za počitek v Biogradu na morju.

Sprememba je prav gotovo dala moji družini prijetno doživetje in tudi nadaljno razmišljanje o koristnosti in potrebi oddiha. Toda ne vem natanko, kako bo v prihodnje. Imam še vrsto nedorečenih ciljev, ki so tudi obremenjeni z dohodkom moje družine, v službi sem sam in morda se bo ponovno potrebno nekaj časa odreči dopustu na morju ali kje drugje.

Lepote triglavskega pogorja vabijo

Malo je Slovencev, ki si ne bi vsaj enkrat v življenju zaželel stopiti na vrh Triglava, se vsaj enkrat dotakniti znamenitega Aljaževega stolpa, ki že skoraj sto let kraljuje na najvišjem vrhu Jugoslavije.

Tudi v TOZD orodjarna nas je nekaj planincev, ki smo že večkrat razmišljali, kako in kdaj se opogumiti in se odpraviti na Triglav. Dogovorjeno — storjeno.

Na dan smo »privlekli« železno malo zaprašeno planinsko opremo ter krenili na pot v četrtek 8. avgusta.

Zbrali smo se na ptujski železniški postaji. Prišli smo samo trije, vendar to ni vplivalo na odločitev. Čakali smo do naslednjega trenutka, če bi morda še kdo prišel, nato brž kupili vozne karte, saj se je zeleni vlak že bližal postaji. Uvodna vožnja do Ljubljane kaj hitro mine, saj so nas spremljali prijetni zvoki glasbe in prijazne besede stewardes.

Iz Ljubljane smo nadaljevali vožnjo proti Bohinju z avtobusom, ki je bil ob odhodu napolnjen prazen, tako da je bila tudi vožnja z avtobusom zelo udobna.

Okrog poldneva smo prispeli v Bohinj v hotel »Zlatorog«, od koder smo takoj krenili peš proti Komarči in naprej proti Sedmerim triglavskim jezerem. Ker smo šli desno od slapa Savice, ga nismo videli, smo pa slišali le mogočen šum padajoče vode. Takoj je treba povedati, da je pot na Komarčo izredno strma, saj se v cik-cak hoji skoraj navpično vzpenjaš več kot osemsto metrov in moram priznati, da smo se počasi oznojili.

Po prihodu čez Konarčo do prvega jezera, kjer je postala pot bolj položna, smo si odkrito priznali, da bi najbrž omagali, če bi bila pot še naprej tako strma, kot do Komarče. Ob jezeru smo za kratek čas posedli, si odpočili in nabrali novih moči za nadaljnjo pot.

Pokrajina sedmerih triglavskih jezer je tako lepa, da moram odkrito priznati, da je ne bi mogel z besedami dovolj verno opisati. Takšne lepote narave je treba doživeti in videti.

Na Kočo pri triglavskih jezerih (1683 m) smo prispeli ob šestnajsti uri, kjer je bilo precej planincev, smo bili malo zaskrbljeni, kako bo s prenočiščem. Na srečo je bilo na skupnih ležiščih še dovolj prostora. Takoj po večerji smo legli k počitku, saj smo bili precej utrujeni in tudi dogovorili smo se, da krenemo naslednji dan zelo zgodaj na pot.

Drugi dan smo bili pokonci že ob četrti uri. Jutro je bilo zelo sveže, na nebu so bile posamezne meglice. Po krajšem posvetu v zvezi z vremenom, smo se osvežili kar ob jezeru, nato pa krenili na pot proti Triglavu. Pot nas je vodila še naprej ob sedmerih jezerih vse do Tržaške kočice na Doliču pod Triglavom (2151 m), kamor smo prispeli ob deveti uri. V koči smo se okrepčali ter odpočili, ker je bila pred nami še poslednja in najtežja etapa vzpona na

vrh Triglava. Pot proti vrhu je bila vedno bolj strma. Občasno je veter prinesel vlažen oblak, tako, da je bila vidljivost v dolino le občasna. Ko smo prišli pod steno Triglava, smo se še enkrat posvetovali ali se naj vrnemo na Dolič ali pa naj krenemo naprej proti vrhu, kajti veter je pihal vse močneje in oblačilo se je vse bolj in bolj. Zmala je želja po vrhu Triglava in krenili smo naprej. Ta del poti je bil najtežji in nevaren. Vsak korak je moral biti siguran in preudaren. Trdno smo se oprijemali klinov in vrvi, korak je bil izredno počasen, tako, da smo porabili za »plezanje« skoraj polni dve uri.

Na vrh Triglava smo prispeli okrog dvanajste ure. Za nas, ki smo stopili prvič na vrh Triglava, je pomenilo to posebno doživetje. Človek se počuti zmagovalca, ko je vsa ta veličina pod tabo.

Vrisk in veselje prihrumi iz človeka samo od sebe, ne da bi se v tistem trenutku tega posebej zavedal. Zamisliš se in oko se zazre nekam daleč med vrhove Julijcev. Takšna zasanjanost pa seveda ne traja dolgo, saj se moraš pripraviti na stari običaj, ki čaka vsakogar, ko stopi prvič na vrh Triglava. Brez razmisleka se skloniš naprej in že sikne sveženj planinskih vrvi skozi zrak naravnost na zadnjo plat. Temu običajno sledi še fotografiranje in spominsko žigosanje izkaznice ter vpis v knjigo obiskov.

Na vrhu smo se zadržali dobre pol ure, nato smo krenili s Triglava proti planinskemu domu Planika pod Triglavom (2468 m) in naprej proti Vodnikovovi koči (1817 m), kjer smo prenočili.

S tem kratkim sestavkom želim poudariti, da se družba, v kateri živimo, vsak dan sooča z vprašanjem aktivne izrabe prostega časa. Po napornem in psihično napetem delu, se mora človek okrepiti in odpočiti, da bi se pripravil za nove napore, ki jih terja od njega vse hitrejši tempo modernega življenja.

Planinarjenje je prav to, kar lahko človeka telesno in duševno sprosti.

Z zadovoljstvom ugotavljam, da obstaja zanimanje za planinstvo med delovnimi ljudmi v AGIS-u, še zlasti med mladino. Nedvomno je potreba, da se organiziramo v aktivno planinsko sekcijo, saj je edino na takšen način moč načrtovati vsebinsko in

Pred odhodom z vrha, še spominski posnetek

obliko dela. Temeljna naloga planinske sekcije v AGIS-u bi bila vsekakor zadovoljevanje interesov in pričakovanj članov. V program dela bi zajeli izlete, predavanja ter planinske šole.

Na koncu razmišljanja o organiziranju planinske sekcije v delovni organizaciji optimistično pričakujem, da se bo le nekaj

premaknilo, da se bo prebudilo nekaj ljubiteljev planin, ki se bodo sestali ter prevzeli organizacijo planinske sekcije v svoje roke. Volje in sposobnosti za organizacijo je dovolj, le izkoristiti jo moramo, zato pozivam vse ljubitelje planin k sodelovanju.

Krabonja Franc

Osebnih dohodki v mesecu avgustu '80

TOZD	Plan	Realiz.	Ind.	Pov. b. OD	Pov. n OD
Avtooprema — TAP	5.621.892	5.709.178	101,55	9.120	6.279
Kovin. + AKG	1.882.592	1.833.163	97,37	9.212	6.342
Gumarna	2.336.775	2.202.272	94,24	9.138	6.291
Precizna mehanika	927.800	985.528	106,22	9.568	6.587
Orodjarna	1.449.875	1.398.928	96,49	11.755	8.093
Servisi	1.084.218	998.542	92,10	9.601	6.610
Vzdrževanje	864.925	835.250	96,57	10.990	7.566
Komerciala	1.043.558	1.010.097	96,79	11.223	7.727
Velika oprema	1.033.304	997.145	96,50	9.233	6.356
DSSS	2.478.927	2.618.211	105,62	10.819	7.448
DO »AGIS«	18.723.866	18.588.314	99,28	9.742	6.707

Z izplačilom osebnih dohodkov v skupnem znesku nismo preseglj planiranega zneska. Preseganje plana zasledimo v TOZD-u TAP — 1,55 %, v TOZD-u Precizna mehanika 6,22 % in v delovni skupnosti skupnih služb 5,62 %.

Povprečni osebni dohodki so prikazani glede na stanje povprečnega števila zaposlenih na koncu meseca.

Naši petdesetletniki

Pravzaprav moram priznati, da se mi je ponudila izjemna priložnost, da se lahko pogovorim in zastavim nekaj vprašanj našemu predstavniku v Beogradu KOSTANDI-NOVIC RADOVANU. Napisati moram, da je bilo prijetno kramljati z njim.

— **Kakšno delo opravljate in koliko časa?**

V DO AGIS sem od 1973. leta naprej kot skupni predstav-

nik TAP in SIGMA, po združitvi v DO AGIS pa predstavnik te v Beogradu.

— **Težave, ki vas spremljajo?**

Osnovne težave, ki me spremljajo pri delu so ljudje, kajti dobro veste, da se pri ljudeh doseže vse ali pa tudi nič. Pravzaprav je odvisno kakšne odnose vzpostaviš.

— **Kako spremljate aktivnost DPO v DO AGIS?**

Žal moram ugotoviti, da sem z dogajanjem v DO zelo slabo seznanjen ali pa celo nič. Edino, kar dobivam so sklepi, ki se nanašajo na moje delo. Tragedija je tudi v tem, da ne dobivam redno niti glasila »V Agisu«.

Na vseh forumih v DO Agis sem že pismeno ali ustmeno prosil in zahteval, da bi me tekoče seznanjali z dogajanjem v DO. Moje delo bi bilo tako lažje in uspešnejše. Vse težave, ki spremljajo DO dobro čutim pa čeprav sem v Beogradu. Ogromno težav izhaja tudi iz tega, ker se na mene obračajo individualno in ne kolektivno, kar bi mi olajšalo delo in ga tudi pocenilo.

— **Kako se vključujete v samoupravne tokove?**

Če me povabijo pridem. V teh sedmih letih sem bil na nekaj sejah DS in to je tudi vse. Ko gre za odločanje življenjskega pomena za DO, bi bilo koristno, da bi bil prisoten na samoupravnih organih na ravni DO, čutim zaprtost temeljnih organizacij in neza-interesiranost za skupne interese DO.

— **Kaj menite, smo dovolj poznani v svetu?**

Menim, da nismo. Vendar

povdarjam, da nas svet pozna in sicer še od takrat, ko smo začeli trnovo pot v svet in na tem je žal ostalo. Smatram, da naši kupci pravzaprav ne vedo, kaj vse smo zmožni narediti. Danes, ko se soočamo z velikimi težavami, ne samo pri nas ampak v vsem svetu, menim, da informiranje in reklama ne opravljajo svoje naloge celovito in kvalitetno.

— **Kako pa zdravje?**

Počutim se odlično. O mojem zdravju lahko največ pove moj zdravnik, ki ga pa še ne poznam. In zaželel sem mu v imenu vseh nas, da ga še dolgo ne bi poznal. Zaupal mi je tudi, da mu je najlepša nagrada ob 50 letnici, vnuk, ki je nedolgo tega privekal na svet.

Franc Majcen

Zaposlil sem se pred II. svetovno vojno in sicer na železnici v Ljubljani. Po odsluženju vojaščini sem se zaposlil v Tekstilni tovarni v Ptujju kot tkalec — podmojster, pozneje mojster. Po razpadu tekstilne sem se zaposlil v DO AGIS, takratnem TAP na kopirnih aparatih na »Bregu«. Sedaj pa delam v oddelku GRAU kot rezkar na rezkalnem stroju.

Rad se spominjam nazaj. Delali smo v zelo težkih pogojih dela, vendar smo bolj sodelovali. Bolj smo bili pripravljene se žrtvovati za skupne cilje. Danes pa me srce boli, kog ledaš kakšen odnos imajo nekateri do strojev ali materiala, kot da to ni naša skupna last, ki nam omogoča boljše zadovoljevanje skupnih potreb. Smatram, da se premalo

upoštevata minulo delo, kajti zavedati se moramo, da srečanje z ABRAHAMOM prinaša težave — pešanje vida, bolečine nog. Trudiš se narediti normo, vendar vedno ne uspeš. In težko je gledati, kako nekateri, ki bi lahko več naredili pa se ne trudijo. In to človeka destimolira. Želel bi, da bi človeku, ko se sreča z »Abrahamom«, poskušali lajšati delo.

Mogoče ob koncu še misel, da si s sodelavci želim, da v delavnici ne bi bilo več prepaha in da streha ne bi puščala.

Drugače sem z delom zadovoljen in upam, da mi ga bo zdravje še dolgo dopuščalo opravljati.

Srečko Haladeja

Zaposlil sem se leta 1957 v takratni avtokarosiriji na stiskalnicah in to opravljam še danes. Joj, koliko se je spremenilo od takrat. Tehnika nezadržno napreduje. Takrat se je moralo delati in se seveda mora tudi danes, le, da se mi zdi, da smo takrat delali z več elana. Naše delo ni lahko z ozirom na to, da delamo z zelo velikimi stiskalnicami, delo je zahtevno in nevarno. Kljub temu, da se srečujem z ABRAHAMOM, se držim še

kar dobro. Res pa je, da človeka začne zapuščati vid, sluh in tudi živci so bolj rahli pa je človek včasih malo bolj glasen, vendar pa ne zlonamerno. Vodja oddelka stiskalnic sem od vsega začetka pa upam, da sodelavci ne mislijo slabo o meni. Dosti smo bili skupaj, dosti smo naredili in moja želja je, da bi še več.

Cof Milica

Zaposlila sem se leta 1964 v Sigmii in sicer v komerciali nato pa kot tajnica direktorja. Rada se spominjam nazaj v leta, ko so ljudje našli veliko več časa za skupne interese.

Pa tudi razlika med delom prej in danes je več kot očitna, kar se je najbolj odražalo po vojni. Delali smo dosti več in sicer z manj sredstvi. Delati je bilo potrebno ponoči, popoldne in nikoli ni nihče spraveval, zakaj.

Zdravje se me še kar drži, čeprav ni več tako kot je bilo prej. Človek kar na lepem ne more dohajati tempa časa in dela. Opažam, da mi delo ne gre več tako od rok.

S sodelavci si želim še vrsto delovnih uspehov in prijetnih trenutkov.

In ob koncu dodajmo še naše iskrene čestitke za praznik, vsem, tudi tistim, ki jih ob njihovem življenjskem jubileju nismo obiskali.

Maks Menoni

Športno rekreativna dejavnost ob tovarniškem prazniku

V počastitev 32. obletnice naše delovne organizacije so bila organizirana tekmovanja med TOZD in DSSS v lovu rib s plovcem, malem nogometu in tekmovanje med streljskimi družinami ptujske občine.

STRELJANJE

Tekmovanje, ki je bilo na strelišču pri Športni dvorani MLADIKA se je udeležilo kar 11 ekip iz ptujske občine. Najuspešnejša je bila ekipa SD TURNIŠČE, ki je zmagala z enim krogom prednosti pred SD KIDRIČEVO in SD AGIS I. Sicer pa so bili rezultati naslednji:

1. SD Trnišče	856 krogov
2. SD Kidričevo	855 krogov
3. SD AGIS I.	849 krogov
4. SD Olga Meglič	804 kroge
5. SD AGIS II.	789 krogov
6. SD Gradnje	761 krogov
7. SD Opekar	751 krogov
8. SD Železničar	662 krogov
9. SD Mercator	510 krogov
10. SD Delta	428 krogov

Uvrstitve posameznikov:

1. BEDRAČ Franc — AGIS Ptuj — 179 krogov
2. SKOK Štefan — Turnišče 176 krogov
3. ROGINA Stanko — Turnišče — 175 krogov
4. NOVAK Franc — Kidričevo — 174 krogov
5. SIMONIČ Franc — AGIS I. — 174 krogov.

Štefan MURKO

Tovariško in športno srečanje

Poslovni stiki med AGIS PTUJ, TOZD PRECIZNA MEHANIKA in ISKRO Kranj TOZD URNI MEHANIZMI LIPNICA, so prerastli okvirje stroge poslovnosti in se vedno bolj razvijajo v prijateljsko sodelovanje.

Tako kot prejšnja leta so tudi letos pripravili poslovno športno in družabno srečanje teh dveh kolektivov. Letošnji gostitelj je bila ISKRA TOZD URNI MEHANIZMI v Lipnici, ki je zelo skrbno pripravila program srečanja.

Avtobus pol športnikov in spremljevalcev, do zadnjega sedeža, je krenil 13. 9. 1980 ob 6.30 iz Ptuja proti Kranju, kjer so nas pričakali predstavniki TOZD URNI MEHANIZMI. Pot je naprej vodila skozi Škofjo Loko proti Železnikom do Dražgoš, hribovite vasice, kjer se je leta 1942 v januarskih dneh bil nenakopraven boj za svobodo. Med potjo od Kranja do Dražgoš nam je predstavnik Iskre pripovedoval zgodovino in okoliščine dražgoške bitke. Po ogledu spomenika padlim borcem in muzeja v Dražgošah smo krenili po Partizanski poti proti Kropi, zibelki umetnega kovaštva na Slovenskem in nato v Lipnico v TOZD urni mehanizmi.

Popoldan so se vrstila tekmovalna ekip v nudenju prve pomoči in gašenju požara, ter športna srečanja v nogometu, streljanju, pikadu, kegljanju in vlečenju vrvi. V skupnem seštevku rezultatov je zmagala TOZD Precizna mehanika s 5 : 4, ter tako pre-

kinila dolgoletno zmagovalno tradicijo TOZD Urni mehanizmi.

Zvečer ob 7. uri je bilo družabno srečanje vseh nastopajočih ekip, predstavnikov samoupravnih in družbenopolitičnih organov in organizacij, ter direktorjev TOZD. Z nami je bil tudi direktor DO AGIS. Po objavi rezultatov športnih srečanj so predstavniki obeh kolektivov izmenjali spominska darila, direktorja obeh TOZD ter direktor DO AGIS, pa so pozdravili vse prisotne in zaželeli še vnaprej obilo uspehov, tako na področju poslovnega sodelovanja, kakor tudi na ohranjanju prijateljskih vezi.

Po uradnem delu je sledila večerja in družabni del z glasbo, plesom in pesmijo, ki se je zavlekel v pozno noč. Slovesa, za katerega so vsi rekli, da je prehitro, saj so se komaj vživeli, spoznali, spoprijateljili, ni bilo konca, vendar smo se kljub temu poslovili z željo, da se ponovno srečamo naslednje leto v Ptuju. F. S.

Ogled spominskega obeležja dražgoške bitke

Zanimiv lov

Začelo se je z žrebanjem startnih števil in sektorjev, tako da je vsak tekmovalec izžrebal svoje lovno mesto in sektor, v katerem bo lovil in potem se je začelo zares.

Tekmovalci so nato odšli na svoja mesta in ob znaku sirene so svoje trnke namočili v kalne vode gramoznice v Tržcu. Vsak je začel lociti v prepričanju, da bo dosegel čim boljši rezultat in tako po najboljših močeh pomagal svojim tovarišem v ekipi.

Pri vsem tem velja omeniti, da je tudi radovednežev bilo zelo veliko, ki so bodrili tekmovalce, v večini ne preveč glasno. Ob vsem tem pa je med dveurnim tekmovalstvom tudi vreme precej nagajalo, saj se je med polovico lovljenja krepko vsul dež, ki pa se je naposled le usmili vseh, in bolj ko se je bližal konec, je le prenehal in posijalo je celo sonce, tako da je bil zaključek nadvse prijeten.

Po dveh mrah je bilo ob znaku sirene namakanje trnkov v vodo končano in začel se je najbolj zanimiv del celotnega ribolova (preštevanje in tehtanje ujetih rib). Ko je bilo vse opravljeno, smo dobili izredno zanimive rezultate in tudi končni vrstni red, ki je bil presenetljiv.

PRESENETLJIVA ZMAGA ORODJARNE

Najuspešnejši ribiči so bili v sektorju A: L Pernek (Vel. oprema) s 151 ujetimi ribami; v sektorju B: F. Trbuc (Vel. oprema) s 307 ribami; v sektorju C pa je največ rib ujel Z. Petek (TAP I. ekipa) celo 308. Zvonko

Petek je bil najuspešnejši tekmovalec z ujetimi ribami, ki so tudi tehtale največ. Toda kljub odličnemu rezultatu to njegovi ekipi ni pomagalo zaradi slabših uvrstitev njegovih tovarišev po posameznih sektorjih.

Vrstni red tekmovalstva ob tovarniškem prazniku je bil naslednji:

1. Orodjarna I. (6 neg. točk) (Mesarič Oto, Vidovič Franc in Emeršič Ivan)
2. Vel. oprema (7 neg. točk) (Trbuc Franc, Pernek Leopold in Pogladič Vlado)
3. DSSS II. (11 neg. točk) (Komel Anton, Petek Bogdan in Vidovič Maks)

Nadaljnja uvrstitev ekip je bila naslednja:

4. TAP I. (13 neg. točk)
5. TAP II. (16 neg. točk)
6. Precizna meh. (16 neg. točk)
7. Orodjarna II. (17 neg. točk)
8. DSSS I. (22 neg. točk)

Ob koncu je bilo po podelitvi pokalov (ob skromni zakuski ter osvežitvi) slišati marsikatero veselo ribiško ob vsesplošnem smehu prisotnih.

V veselem razpoloženju so se nato tekmovalci in kibici razšli z eno samo željo in mislijo v srcu, da se prihodnje leto zopet dobijo skupaj in da v miru in čaru narave zopet poizkusijo srečo in dosežejo še boljše rezultate kot letos.

Kolektiva sta se pomerila tudi v nudenju prve pomoči

Sodelavki Eriki v slovo

Prve jesenske megle so narahlo prekrile polja, travnike in mesta. Skozi njih je jutranje sonce hlastno vsrkavalo rosne kaplje, ki so se z zadnjimi močmi oprijemale travnih bilk in dajale jutru prijetno svežino.

V tem lepem in dišečem jesenskem jutru je prišla med nas novica, da je zavedno onemel srčni utrip naši dragi Eriki.

Dotrpelo je njeno telo, ugasnil njen prijazen obraz. Končalo se je življenje, ki je vse do poslednjih trenutkov skušalo vsrkati vase moči, ki prinašajo nov dan.

Dobro leto je samevala njena delovna miza in čakala da se vrne, vendar se to ni zgodilo. Zavrtna boazen ji je pretrgala nit življenja in na rogozniškem pokopališču, v gomili prekriti s cvetjem, snuje svoj poslednji sen.

V trenutkih, ko smo zvedeli za to kruto in neizprosno resnico, smo se šele zavedali, kako vsa in samo naša je bila, več kot polni dve desetletji, ko je z nami delila dobre in težke dni.

V teh trenutkih tihega razmišljanja, ko nam misli hite daleč, celo desetletje nazaj, doumemo koliko nam je pomenil njen nasmeh, njena z vso iskrenostjo izgovorjena beseda.

Prav gotovo je v uspešnost našega dela vtakan tudi del nje, del njenih odrekanih. Ob položitvi v njen poslednji dom je natanko minilo 22 let, odkar je prvič stopila v kolektiv TAP, kot planer in statistik. Izreden čut za odgovornost in vestnost pri delu sta ji že v naslednjih dveh letih odprla pot naprej, do zahtevnejših delovnih nalog, v kadrovske službi. Tu je kot referent in vodja s svojo prijaznostjo in toplino segla mnogim v roko in jih hrabrila ob začetnih stiskah, ter jih spoznavala z okoljem, ki je bilo novo za njih. Sleherni izmed nas je začutil ob njej prisrčnost, ki jo je delila vsem, brez razlik. In prav te njene vrline so prihajajoče delavce sprostile in odmikale od neprijetnih trenutkov, ko so vstopali v novo okolje.

Mnogim je vliila hrabrost, ko jim je bila najbolj potrebna za premagovanje tegob in človeških stisk. Z zaupanjem so se obračali k njej za nasvet in za vse je našla vedno dovolj razumevanja. Vsem je z veliko mero potrpljenja kazala pot iz neprijetnosti, ki spremljajo življenje nas vseh.

Ko je stopila med takratne sodelavce Avtoopreme je bil kolektiv po številu majhen. Toda iz dneva v dan se je širil, k čemu je pripomoglo tudi njeno pionirstvo pri opravljanju dela v kadrovske službi. Prav tako je bilo lep čas čutiti tudi njeno aktivno delo v sindikatu in ZK. Vse dotlej dokler je mogla in je niso utrudile življenjske težave.

Še kako je bilo čutiti njeno lepo besedo ob trenutkih slovesa naših delavcev, ko so odhajali v zasluženi pokoj. Tudi tako je dala del sebe za njihovo spoznanje, da so še prav tako naši, da cenimo njihov prispevek in da želimo vez, ki bo vedno zlivala naše in njihovo življenje. In tega trenutka, ko bi si tudi ona zaslužila mirno življenje, po napornih letih službe, ni dočakala.

Zadnja leta njenega vzornega in poštenega življenja, ter dela med nami, po združitvi kolektivov v DO AGIS, je prav tako doprinesla mnogo za naš skupen, trden in siguren korak, ki ne bo zastal, poskušali bomo nadaljevati z vsem dobrim in lepim, njenim, pa čeprav vemo, da bo brez nje težko.

Vse te njene odlike so ji za življenje postavile najlepši spomenik, postavila ji ga je galerija vseh, ki so poslušali njene materinske nasvete.

Vedrina njenega obraza in šegav značaj sta bili vrline, s katerima si je pridobila mnogo prijateljev. Vestnost pri delu in marljivost pa sta jo odlikovali na delovnem mestu, saj ni nikoli poznala besede — ne bom ali ne morem. Vse te vrednote, ki jih je več kot dve desetletji prinašala sleherni dan med nas, smo žal spoznali že sedaj, ko je ni bilo več.

Vsakdo izmed nas, ki jo je vsakodnevno srečeval bi ji rad stisnil roko in povedal besedo zahvale. Toda ne bi več slišala besed in neme so njene ustnice.

Ko smo stali ob njenem poslednjem domu, ob sveži gomili prekriti s cvetjem, smo ji hoteli reči, eno samo skromno besedo »HVALA, draga Erika, za vsa tvoja dejanja humanosti, za vse tvoje delo, ki si ga vložila za naš lepši jutri, za sleherno izrečeno dobro misel in za vsak tvoj vedri nasmeh!«

To tudi čutimo v svojih srcih in ji stiskamo desnico, čeravno vemo, da vseh teh naših dobrih misli in želja ne sliši in ne čuti.

Končala se je njena življenjska pot, zato naj bodo te skromne vrstice in besede zahvala za vse, kar je v dvaindvajsetih letih dela dala in ustvarila za nas.

Sodelavci

NAMESTO VENCA, ZA
HUMANITARNE NAMENE

Ob smrti naše delavke, Erike Skalič, vodje splošnih skupnih služb v DSSS, so delavci v TOZD Avtooprema zbrali za venec 1.137,85 din. Namesto venca pa so zbrano vsoto sredstev nakazali v sklad za izgradnjo Onkološkega inštituta v Ljubljani.

Humana odločitev, ki je vredna posnemanja!

ZAHVALE

SKALIČ Marija se v svojem in v imenu vnuka, najtopleje zahvaljuje za vso nesebično pomoč, ob smrti snahe, Erike Skalič.

Ob boleči izgubi žene, Marije Veselič, se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti. Hvala za izrečena sožalja sodelavcem in IO OOS komerciala za venec. Prav tako se zahvaljujem vsem, ki so mi kakor koli pomagali v teh težkih in bolečih trenutkih.

Konrad Veselič

Stane Petrovič, se najiskrenejše zahvaljuje sodelavcem za vso pomoč in tolažbo ob neudni izgubi očeta, Stanka Petrovič. Predvsem hvala za venec, izrečena sožalja in denarno pomoč sodelavcev iz TOZD Komerciala.

Rudi Vnuk se prav tako sodelavcem iz TOZD Kovinske obdelave, zahvaljuje za denarno pomoč in izrečena sožalja, ob izgubi bratov Franca in Blaža.

Branko Mlinarič se ob smrti očeta, Izidorja Mlinariča, iskreno zahvaljuje bližnjim sodelavcem za darovani venec, spremljanje na njegovi zadnji poti in izrečena sožalja.

Ida Brodnjak se sodelavcem iz TOZD Servisa, zahvaljuje za vso pozornost in tolažbo ob izgubi svoje matere, Marije Letonja.

Ob izgubi očeta, Stanka Murka, se iskreno zahvaljujem bližnjim sodelavcem za darovano cvetje, za spremstvo na njegovi zadnji poti in za izrečeno sožalje.

Stefan Murko

Kljub srečnim trenutkom sem si zaželel vrnitev v Jugoslavijo

Mnogi, ki prebirate naše glasilo ste lahko v eni izmed prejšnjih števil, zasledili razgovor z našim delavcem iz TOZD Avtoopreme, Simonom Muando. Zapisali smo nekaj misli, preden se je odpravil, po dolgih letih, v svojo rodno domovino Zaire, na obisk k sorodnikom. Pred nedavnim pa se je tudi vrnil, zato vam, dragi bralci, tokrat posredujemo njegove vtise in občutke, vsekakor spletene z lepim pa tudi manj prijetnim. Za začetek pa preberite nekaj splošnih razmer, ki so povezane z njegovo domovino.

Bil sem močno vznemirjen, čeprav tega na zunaj nisem pokazal. Edino žena je uganila iz moje redkobesednosti, ko me je pogledala, kaj mi to snidenje pomeni. Že skoraj desetletje in pol nisem videl sorodnikov, matere, očeta pa nikoli več, saj je medtem, ko sem bil v Jugoslaviji, v prometni nesreči umrl.

Tudi hčerka je bila vznemirjena in stalno spraševala, kdaj bomo že enkrat prišli. Že od ranege jutra, ko se je zbudila v letalu, se je kar naprej presedala in niti trenutka ni dala miru. Midva pa sva bila utrujena, saj je bila za nami dolga noč, skoraj brez spanca. Le tu pa tam sva lahko zadremala. Vmes pa sva se pogovarjala o tem ali so domači dobili telegram in kdo nas bo čakal na letališču.

Do enih ponoči, preden smo odpotovali z letalom, pa skloh nismo spali. Z vlakom smo prispeli na Dunaj okrog 21.30 zvečer, nakar smo se odpeljali na letališče s taksijem. Potem smo do poleta čakali v čakalnici. Ker je bil za ženo in hčerko to prvi polet z letalom ni čudno, da sta bili obe nestrpni in z nekimi čudnimi občutki sta pričakovali, kdaj bo najavljen polet za Kinshaso. Okrog nas je bil kljub pozni uri živahen vrvež, saj je ogromno ljudi potovalo na počitnice. Po dveh in pol urah poleta smo pristali ponoči v Tripoliju, v Libiji, v jutranjih urah pa nato še v Lagosu in Nigeriji. Od tam smo nato direktno leteli proti Kinshasi. Pot je bila zelo dolga in šele ko smo pogledali doma spet po zemljevidu, kam smo potovali, smo videli, da smo prepotovali ogromno razdaljo, pod ekvator Afrike. Ruske stewardese so se prijazno poslovile od nas, nakar smo stopili na afriška tla: jaz po dolgih letih, žena in hčerka pa prvič. Ob vznožju stopnic sta nas pričakali afriški dekleti, oblečeni v narodno nošo (maputo) in zairski uradnik, ter nas spremljali do letališke zgradbe. Ko smo se približevali zgradbi, smo na terasi zagledali skupino ljudi, ki nam je pričela mahati. Jaz sem rekel: »To so pa naši!« Takrat pa so začeli ljudje vzklikati: »Simon, Simon...!« In komaj smo čakali, da opravimo vse formalnosti. Končno smo se lahko pozdravili s svojimi sorodniki. Obiemanja, pozdravljanja in veselja ni bilo konca ne kraja.

Z bratovim avtom smo se odpeljali na dom strica. Ker je včasih v mladih letih kuhal pri belgijski družini in je znal pripravljati evropske jedi, so se sorodniki dogovorili, da bomo stanovali pri njem. Ves čas, našega bivanja doma, so nam priprav-

ljali le evropsko hrano in nam niso dovolili, da bi jedli domačo. Povedali so, da se bojijo, da naši želodci te težke hrane ne bi prenesli. V glavnem namreč jedo jedi iz manioka. Ta rastlina raste v zemlji kot krompir. Ko gomolj izkopljejo, ga namakajo v vodi 15 dni, olupijo, posušijo in nato zmeljejo v moko. To moko nato skuhamo v vodi, in naredijo okrogel mehak hlebec. Kot prilogo k manioki pa ponudijo močno pekočo omako, ki je zmešana iz suhih rib, olja in razne zelenjave ter rdečo pekočo papriko. To hrano jedo z rokami. Med osnovno prehrano spada tudi riž, in pa kikiriki, ki ga jedo s kruhom, čeprav je na trgu bogata izbira mesa, od govedine, tetetine, do različnih vrst svinjskega, domačega in divjega prašiča.

Za vse mesto, razen ožjega moderno zgrajenega centra, je značilna malo obrtniška dejavnost. Ogromno je malih trgovnic in obrtnih delavnic, kjer ljudje prodajajo svoje izdelke, ki jih naredijo v delavnicah. Delo je v glavnem ročno.

Industrije v mestu je zelo malo, pretežno kovinsko predelovalna, tekstilna in usnjarska, kjer izdelujejo zelo lepe predmete iz kačje in drugih kož živali (torbice, denarnice, sandale). Vendar pa so vse stvari tudi za naše pojme zelo drage, za zairske razmere pa luksuzne, ki si jih lahko privoščijo le malo ljudi. V glavnem so namenjene belcem, ki živijo in delajo v mestu, turistom in bogatim afričanom.

ZAIRE

Novembra 1965 je bil izvršen državni udar — Mobuto je dobil izredna pooblastila za petletno obdobje. Prav tako je bila združena funkcija predsednika republike in predsednika vlade. Na referendumu leta 1967 je bila sprejeta nova ustava.

Izvršna oblast je izključno v rokah predsednika republike, ki

se neposredno voli vsakih sedem let. On imenuje in odpokliče vse civilne in vojne funkcionarje. Ministri pa mu neposredno odgovarjajo za vodenje posameznih resorjev.

Zaire je sestavljen iz 8 provinc, ki pa so omejene s svojim delovanjem. Provincije so razdeljene na občine, mesta pa na krajevne skupnosti.

Bivša belgijska imovina je nacionalizirana in predstavlja glavno osnovo državnega sektorja v industriji.

Leta 1971 se je preimenoval Kongo v Republiko Zaire. Domače prebivalstvo je sestavljeno iz mnogih plemenskih skupnosti, največ pa jih je iz plemena Bantu in sudanskih črncev. Država ima velika naravna bogastva, ki pa so v rokah mednarodnih kapitalističnih monopolov.

Lumumbo je bil rehabilitiran in je sedaj proglašen za nacionalnega junaka. Po njem se v Kinshasi imenuje ulica.

Zairska ustava sicer dopušča osnove tudi drugih partij, vendar pa ima glavno besedo Mobutujeva stranka MPR, ki je bila osnovana leta 1967 in je leta uradno dovoljena. V njej so združene različne družbene skupine, vendar pa imajo odločujoč vpliv buržoazija in pa vrhovi armade, ki so pristaši predsednika Mobutuja.

Partija ima v svojem programu tudi poziv k povratku afriške avtentičnosti in na podlagi tega je bil izdan zakon, da si morajo vsi zairski državljani spremeniti katoliška imena v domača-plemenska. Na podlagi tega je bilo prav tako nekaj časa prepovedano, da bi ženske nosile hlače, vendar pa se počasi to spet vrača nazaj.

Člani izvršnega biroja v partiji so dobili ministerske funkcije, ko se je biro združil z vlado. Življenje prebivalcev Kinshase je povezano z modernimi navadami in pomešano še z zelo močnimi plemenski običaji. Še vedno je zelo močno razlikovanje med plemeni oz. pripadniki plemena.

Cerkve v mestu so nekaj posebnega. Vsaka zona — mestna četrt — ima svojo cerkev. Zgrajene so v zelo moderni obliki. Ljudje hodijo v cerkev v glavnem v nedeljo zjutraj, čez teden pa zelo redko.

POTOVANJE

»Letalo ruskega Aeroflota se je počasi z višine spuščalo proti letališču glavnega mesta Zaira — Kinshasi. Vsi trije smo že nestrpno pričakovali pristanek, saj smo bili od dolge poti zelo utrujeni in neprespani. Let, ki se je pričel z dunajskega letališča ob 1. uri zjutraj, se je počasi približeval h koncu. Na letališču Ndijila smo pristali ob 13. uri popoldne. Pod nami so bili gosti beli oblaki in tu pa tam se je skozi oblake zasvetikala zemlja, porastla z gozdovi, ceste ali naselja. Z nekimi notranjim veseljem in nestrupnostjo smo pričakovali, ko bomo stopili na — afriška tla — mojo domovino, tisoče kilometrov oddaljeno od Jugoslavije.

Ves čas našega bivanja je bilo opaziti, da razvoj države stagnira. Čuti se zelo malo napredka.

Državna podjetja, ki ne dajejo nobenega dobička, enostavno razpustijo — ukinejo.

V mestni četrti, kjer smo stanovali, Mbinza, stoji tudi predsedniška palača in sicer na vrhu hriba. Ta mestna četrt obsega del nizkega hribovja, ki se dviga nad centrom Kinshase. Na pobočjih hriba so zelo lepe vile bogatih belcev in afričanov, saj je klima ugodnejša, kot pa na ravninskem delu mesta. Okrog predsedniške palače na vrhu hriba, ki se dviga nad reko Kongo, je urejen zelo lep živalski vrt. Živali, ki so v njem, so pripeljali iz centralnega živalskega vrta, ki je v mestu ter ga popolnoma ali skoraj izpraznili. Poleg palače so prebivališča raznih državnih, manj pomembnih uradnikov, nato pa velika vojašnica, v njej stanujejo vojniki, ki imajo mesečno plačo, s svojimi družinami. V tem predelu mesta je tudi ameriška vojašnica in ameriška misionska šola. Del četrti obsega srednji ali nižji sloj prebivalcev, nato pa se nadaljuje cesta med lepimi vilami, kjer stanujejo visoki državni uradniki — ministri. Te vile so državna last in ko minister zapusti svoj položaj, mora tudi zapustiti vilo.

Mestna četrt Mbinza je tako kot vse četrti. Leži na hribu nad centrom mesta, kjer se naseljujejo tako bogati kot revni prebivalci. Na sosednjem bregu reke Kongo leži mesto Brazaville, glavno mesto sosednje države Kongo, ki je bila nekdanja francoska kolonija, Zaire pa je bila nekdanja belgijska kolonija. Mesto ima sedaj okrog 2 milijona prebivalcev. Obsega ravninski del ob reki Kongo in hriboviti predel. Razdeljeno je na zone, po naše krajevne skupnosti, kjer ima vsaka svoje urade.

S tem splošnim zaključkom smo prišli tudi do kraja našega razgovora. Zapišimo le še to, da si je Simon vrnitev želel prav tako kot srečanja z domačimi, kajti okolje, ki ga je srečal, in v katerem je preživel svojo mladost, se bistveno razlikuje od sedanih razmer, v katerih mu teče življenje z družino.

DELAVERCI, KI SO PREKINILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU SEPTEMBRU 1980
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

— TEŽAK OLIVER, gimn. maturant, vodenje analitične evidence dobaviteljev — delo za določen čas
— SKALIĆ ERIKA, admin. del. vodenje skupnih splošnih služb — umrla
TOZD KOMERCIALA
— OSTOJIĆ DUSAN, strojni tehnik servisiranje in poučevanje serv. v praktičnem pouku — sporazumno
TOZD AVTOOPREMA
— ZAJDELA IVANKA, strugar struženje na BRT-36, BRT-50 — sporazumno
— BEDRAČ FRANČ, delavec čiščenje proizvodnih prostorov — upokojitev
— POTOČNIK FRANČ, žičar vplivanje na stroju za tlačno litje — sporazumno
— LEBAR MILAN, delavec vplivanje na stroju za tlačno litje — sporazumno
— PAUKO ALMIRA, kmetijski tehnik struženje na BRT-36, BRT-50 — sporazumno
— KRAJČIĆ JANEZ, delavec stiskanje na srednjih stiskalnicah — sporazumno
— ZOREC ALOJZ, delavec pripravljala dela — sporazumno
— PICERKO ELIZABETA, delavka montiranje fazno manj zaht. izdelkov — sporazumno

(Nadaljevanje prihodnjic)

Ponovljen uspeh

Letos je bilo v počastitev tovarniškega praznika tekmovanje v malem nogometu. To je bilo letos že drugo, prvo je bilo prvenstvo AGIS-a, drugo pa pokalno tekmovanje ob tovarniškem prazniku.

Prvič je bil ta turnir uveden pred dvema letoma ob praznovanju 30-letnice delovne organizacije in takrat je bila zmagovalca ekipa Orodjarne izpred dveh ekip TAP-a.

Letošnjega turnirja, ki se je dva dni odvijal na igrišču Kovinarske šole se je udeležilo sedem ekip, tri TOZD pa se tega iz neznanega razloga niso udeležile. Pravo borbo je bilo pričakovati, po napovedih, med ekipami Kovinske obdelave (prvakom AGIS-a za leto 1980) in prvim osvajalcem pokala ob tovarniškem prazniku izpred dveh let, ekipo Orodjarne. Ker pa je pokalno tekmovanje povezano s precej sreče pri žrebu so možna marsikatera presenečenja in le-teh tudi letos ni manjkalo, za nameček že v četrtfinalnih borbah.

Četrtfinale:

NEVERJETNI ŽREB

Kot smo že omenili, se je turnirja udeležilo sedem ekip in po žrebanju so bili določeni trije pari, ki so se pomerili med seboj. Najbolj srečno roko je imel predstavnik TAP-a in njegovi tovariši so bili brez borbe v polfinalu.

Največje presenečenje je bilo, naluda sta se tako med seboj pomerili ekipi, za kateri so vsi pričakovali, da se bosta spopadli v finalu in tako je bil eden od njih žal zaradi muhastega žreba obsojen, da se bo posloval od nadaljnjega tekmovanja.

FINALE PRED FINALOM

Tekma med Orodjarno in Kov. obdelavo je bila tokrat prava poslastica za vse ljubitelje te privlačne igre. Uspešnejši so bili tokrat rdeči (Orodjarna), ki so imeli svoj dan in zasluženo premagali prvaka AGIS-a, tudi precej po zaslugi nerazpoloženih vratarjev Kov. obdelave. Tekma je bila zelo groba in ostra, kar gre zasluga posameznim igralcem iz obeh ekip. Toda na koncu se je vse le končalo v športnem duhu, za zaslužno zmago orodjarjev. Za zmagovalce so bili uspešni Skok, Hotko in Rogina, za poražence pa je častni gol dosegel Petek.

Ostali dve tekmi nista prinesli toliko razburjenja in sta se tudi končali po pričakovanih, le zmaga Komerciale je veliko preseženje.

Rezultati četrtfinala:

TAP — v polfinalu brez borbe Komerciala — Gumarna 6:2 (2:1) Velika oprem — Vzdrž. 3:1 (1:0) Orodjarna — Kov. obd. 3:1 (2:0)

V polfinalu so se uvrstili TAP, komerciala, Velika oprema in Orodjarna. Z žrebom je bilo določeno, da igrajo TAP : Komerciala in Vel. oprema : Orodjarna.

Polfinale:

PRİČAKOVANI ZMAGI FAVORITOV

TAP — Komerciala 3:0 (1:0)

Tapovci so bili mnogo boljše nasprotnik od komercialistov in so zaslužno zmagali z visokim rezultatom. Igralci Komerciale so se le prvi polčas uspešno upirali plavim, ko pa jim je zmanjkalo sapa so tudi hitro prešli dva gola (prvega celo s sredine igrišča) in zmaga TAP-a ni bila več vprašljiva. Strelca za zmagovalce sta bila Emeršič in Kostanjevec (2).

Orodjarna — Vel. opr. 3:1 (2:0)

Druga tekma polfinala je vzbudila precej prahu med gledalci in navijači, posebno v drugem polčasu, ko so orodjarji začeli podcenjevati nasprotnika in med seboj tekmovati, kdo bo zapravil lepšo priložnost pred nasprotnikovimi vrati. Bila je to tekma za smeh gledalcev, ki pa s tem niso bili zadovoljni in so igralce včasih tudi izžvižgali. V tej tekmi so bili uspešni za zmagovalce Lesjak (2) in Hotko, za Vel. opremo pa je gol dosegel Petek (iz 7-metrovke).

IZREDNO FINALE, BOLJSI IZGUBIL

Orodjarna — TAP 1:0 (0:0)

Pred okrog 100 gledalcev sta se drugi dan pomerila med seboj oba finalista in navdušila občinstvo. Oboji so igrali odlično in si ustvarili nekaj lepših priložnosti (dve gotovo najbolj zreli je napravil Kostanjevec), ki pa jih oboji niso znali izkoristiti. Pri tem velja omeniti, da so bili plavi (TAP) boljše večji del tekme, toda svojo premoč niso mogli kronati z zadetkom in kot se v nogometu vedno dogaja, če boljši ne doseže gola, bo ga gotovo sam prejel. To se je zgodilo tudi tokrat, ko je igralec Orodjarjev Hotko po čudnem naključju dosegel gol in vodstvo za svojo ekipo. Orodjarji so nato vzdržali do konca in tako že drugič zapored slavili. Vsi nastopajoči, tako eni kot drugi zaslužijo vse pohvale, saj so res navdušili številno občinstvo. Ekipi sta nastopili v postavah:

Orodjarna: Gramc, Skok D., Ropič, Hotko, Rogina in Lesjak.

TAP: Pihler, Kostanjevec, Kajsberger, Kmetec, Emeršič in Šeruga.

Na koncu velja še omeniti sodnika Plajnskega, ki je vodil vsa srečanja.

Vsi nastopajoči, pa tudi gledalci se želijo, da bi ta pokalni turnir postal tradicionalen in se odvijal vsako leto ob tovarniškem prazniku. Organizacija turnirja je bila odlična, tako da so vsi prišli na svoj račun.

Bojan Murko

SMEROKAZ KADROV

DELAVCI, KI SO SKLENILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU AVGUSTU 1980

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

— UČAKAR MARTIN, dipl. politolog vodenje delovne organizacije — nedoločen čas
— ZEMLJIČ SLAVICA, kuharica prodaja pijač in tobačnih izdelkov — določen čas
— MISLOVIČ FRANC, delavec vratarsko čuvajska dela — določen čas
— ZMAUC FRANC, delavec vratarsko čuvajska dela — določen čas

TOZD AVTOOPREMA

— RIBIČ JANEZ, delavec transportiranje — nedoločen čas
— CARTL IVAN, viličarist transportiranje — nedoločen čas
— SKOK BRANKO, strugar struženje na BRT-36, BRT-50 — nedoločen čas
— SEGULA MARTIN, delavec montiranje fazno zahtevnejših izdelkov — nedoločen čas
— MAJAR KONRAD, delavec montiranje fazno zahtevnejših izdelkov — nedoločen čas
— KUMER STANKO, rezkalec rezkanje polizdelkov — nedoločen čas
— PETEK MILAN, delavec vlivanje na stroju za tlačno litje — nedoločen čas

TOZD GUMARNA

— PETEK ALBIN, delavec vulkaniziranje gumi tehničnih izdelkov — nedoločen čas

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

— LUKAČIČ BRANKO, delavec sestavljanje hladilnikov ter var. mesta — nedoločen čas
— KOSEC MARJAN, delavec struženje polizdelkov in izdelkov — nedoločen čas
— TURK MARJAN, delavec šabloniranje manj zahtevnih vzmeti — nedoločen čas
— KRAMBERGER JOŽEF, strugar struženje srednje zahtevnih odlitkov — nedoločen čas

TOZD ORODJARNA

— ROJHT FRANC, orodjar izvajanje najzahtevnejših del na vzdrž. or. za TOZD VO — nedoločen čas
— CEH DARINKA, tehn. str. risar opravljanje tehniško risarskih del — nedoločen čas
— KRAJNC VILI, orodjar manj zaht. dela na vzdrž. or. in priprav. za TOZD TAP — nedoločen čas

TOZD VELIKA OPREMA

— VIDOVIČ BENJAMIN, lesni tehnik montiranje sedežev — določen čas
— BELSAK MARJAN, delavec žaganje cevi in profilov — vrnitev iz JLA

TOZD SERVISI

— POLAJZER FRANC, avtomehanič zaht. avtomehanska dela na sovjetskih vozilih — nedoločen čas
— TRUNK IVAN, avtomehanič zaht. avtomehanska dela na tovornih vozilih — nedoločen čas

TOZD VZDRZEVANJE

— KAUCEVIČ ZVONKO, ključavničar zaht. prev. vzdržev. strojev in stroj. naprav — določen čas
— KUKOVEC STANKO, elektroinstalater vzdrževanje in popravilo zaht. elekt. naprav — nedoločen čas
— RIBIČ FRANC, ladijski motorist najzahtev. dela male avtomatizacije — nedoločen čas

DELAVCI, KI SO PREKINILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU AVGUSTU 1980

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

— FERČEC DARINKA, natakarica

prodajajajač in tobačnih izdelkov — sporazumno
— JAKOLIČ DANICA, ekonomski tehnik vodenje glavne knjige — sporazumno

TOZD KOMERCIALA

— KOZELJ KAROLINA, administrator strojepisna dela v SGI — delo za določen čas
— SUDAR MARIJA, delavka čiščenje prostorov — sporazumno

TOZD AVTOOPREMA

— JERIC MILAN, dimnikar transportiranje — izključitev
— KMETEC ANDREJ, delavec vrtnje polizdelkov na enovret. vrtnal. stroju — sporazumno
— ZEMLJAK SLAVKO, rezkalec struženje na BRT-36, BRT-50 — odslužitev vojaškega roka
— FRAS JANEZ, slikopleskar lakiranje izdelkov — sporazumno
— MESAREC MARIJA, delavka montiranje zavor — sporazumno
— BOMBEC MARIJA, delavka galvaniziranje izdelkov — upokojitev

TOZD GUMARNA

— SAKELSEK MIHAEL, delavec vulkaniziranje gumi tehničnih izdelkov — sporazumno

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

— OGRIZEK VLADO, delavec izsekovanje in vtiskanje polizdelkov in izdelkov — izključitev
— REPIC MARJAN, delavec struženje srednje zahtevnih odlitkov — izključitev
— VAUPOTIČ FRANC, predelovalec mesa struženje manj zahtevnih odlitkov — sporazumno

TOZD ORODJARNA

— ZNIDARIČ STEFAN, brusilec opravljanje najzahtevnejših brusilskih del — sporazumno
— BAUMAN DRAGICA, ekonomski tehnik organ. in vod. računovodske službe — sporazumno

TOZD VELIKA OPREMA

— TESKAČ FRANC, delavec varenje posod in glušnikov ter druge opreme — izključitev
— BRACKO MILAN, delavec montiranje sedežev — na lastno željo
— BELSAK MARJAN, delavec žaganje cevi in profilov — na lastno željo
— MURKO FRANC, delavec plamensko varenje posod in glušn. ter opreme — sporazumno

TOZD VZDRZEVANJE

— LACEN ANICA, administrator tajniška dela — sporazumno

DELAVCI, KI SO SKLENILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU SEPTEMBRU 1980

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

— PAHOLE IVAN, dipl. ing. strojništva pripravnik — nedoločen čas
— KRAJNC MILENA, ekonomski tehnik pripravnik — določen čas
— ŠERUGA JOZICA, ekonomski tehnik pripravnik — določen čas

TOZD KOMERCIALA

— NIKOLIČ NEVENKA, gimn. maturant čiščenje poslovnih prostorov — nedoločen čas
— PODBVESEK DANIJELA, ekonomist vodenje službe zunanje trgovine — nedoločen čas

TOZD AVTOOPREMA

— PETEK VLADIMIR, delavec vrtnje polizdelkov na enovr. vrtnalno stroju — nedoločen čas
— FERENCIĆ MILIVOJ, strugar struženje na BRT-36, BRT-50 — nedoločen čas

TOZD GUMARNA

— BRODNJAK MAKSIMILJAN, strojni tehnik pripravnik — nedoločen čas

TOZD PRECIZNA MEHANIKA

— KRAJNC ROZALJA, delavka čiščenje poslovnih in delovnih prostorov — nedoločen čas
— ARNUŠ MARJANA, admin. tehnik pripravnik — določen čas

TOZD VZDRZEVANJE

— DUH SONJA, admin. tehnik pripravnik — določen čas

			RIŠAL: MARIJAN LEBER	S. ANFERIA 	GLAVNO MESTO SUDANA	UMERITEV	NAVLAKA, ROPOTIJA	AVGUST BENDA	VESTAVIL: SLAVKO MLINARIČ	MESTO V TIBETU (AMARPAK, NAPA)	AŠBERG	SKESAN ČLOVEK	ČRTA, KI LOČUJE POZNEJŠE TAKTE								
			AVSTRILJSKI SELMADTELJ (NICO)			V		A	NASTAVA, ZAVKA ČETREBA ČERKA	P	A	S	T								
			ZAKRIVLJENA SABAJA IZ DAMASČAN- SKEGA NEGA	D	A	M	A	Š	Č	A	N	K	A								
			PTICA UJEDA	O	R	E	L	NORDLISEI IZERAZ ZA ŠMUČI	OČERA OGRABANJE URE	A	T	E	K								
			MOČNA ČUSTVENOST PEVOTNA RASTLINA	L		R		S	T	N	O	S	T								
				P	T	V	J	S	K	I	MESTO NA TAJSKEM ŠCOTSKI OTOK	N	A	N							
			AFGANISTANSEI POLITIK (BABRAK)	AMERIŠKI PIŠATELJ (EVRENE)	HLOD	PEČ	SIOPHICA				NIKELJ										
							SIVJA RACA	G			ŽUPANIČ IVA	N	I								
			PRVI (HAINIŽLI) PODRAVNIK V AZHADI			P	O	R		SEVER											
			IZVAJALEC ANKEETE	A	N	K	E	T	A	R	PRIZORISKO V CIRKUSU	KRAJ PRI PTUJU IZREDNA LEPOTA	T	R	Ž	E	C				
			NEMŠKI FILOZOF (PAUL)	SHRDO- KAVEA PRIBIVALNIK JAVE	V	D		ŽENSKO INE TITAN	E	R	I	K	A	STROKOV- NIJAZ ZA PSE	VULKAN NA ANTARCTIDI	A	G	I	S		
			DOLŽINEA HERA		J	A		DEL TREN IGROV VASTA SELRABE	S	E	T		A					BIVŠI ŠPANSKI KOLEBAR			
			IBERALEA TRACEVA	A	L	J	A		STRUPEN ALCALOID NOVA GVINEJA	R	I	H	N		KRATICA ORGANIZACIJA ZA BEKOVCE ERBIJ						
			LASZLO LAJKO	L	L		VEČJA VIOLENA	V	I	O	L	A	POSKO- DOVANEC	R	A	N	J	E	N	E	C
			Ž. IHE	SLOVENSKEI SELMADTELJ (BLAŽE) PRITRADNIK INEOT		A	R	N	I	Č	A G I S	IVAN CANKAR	ORGANIZIRAN KI RABU KISIK DOHAČE H. IHE								
			IHE INDONIZERSKA POLITIKA GIRIJA		I	R			IVO LOLA	I	L	IZVEDNA HAZURIJ	ALUMINIJ	MESTO V MONGOLIJI GROHA ČERKA							
			NAMERA, NAMEN		N	A	K	A	N	A	"DOMENICO & "TAJNI ZAKON" (OPERA)	C		M	A						
									IZBRBE G. LEPAJ SLOVENSKEI SELMADTELJ DVO	KOVA SETOVNIK	BAI ESKOT							POKRANINA V SIRIJI			

HUMOR IN UGANKE

SAMOUPRAVLJALEC PEPE V SLUŽBI ...

IN DOMA ...

Anagram v stavku

VIT je iz vsega GRLA zavri-
skal, ko je stopil na to goro.
Na katero?
TRIGLAV

K. ni SLEPAR, ampak se
ukvarja z neko obrtjo. Kak-
šen poklic ima? **KLUPAR**

Premikalnica

ABDEST
RAINER
TVORBA
MAILER
STOLZ
NJIVA
KONVOJ
ZKANJE

**BD
AITV
ALIJ
JOJA**

Premikajte gornje besede v
levo in desno tako dolgo, da
dobite v dveh zaporednih
navpičnih stolpcih dve vo-
jaški formaciji.

Enačba

2A(60J)
 $a + b = c$

a - vzvišen prostor pred
vrati
b - kratica za »Organiza-
cija združenega dela«
c - močno zarasel gozd v
Južni Ameriki
Slavko MLINARIČ

— TOVARIŠ, POVEJTE, ALI STE ZAMU-
DILI V SLUŽBOI ALI PA IMATE PRE-
MAKLJIV DELOVNI ČAS ...